

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal gyűjti be a köztisztasági illetéket

Tisztábban a szemétdíjról

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Mint minden újdonság, amiről a lakosság nem kap kellő és világos tájékoztatást, értetlenséget, tanácstalanságot és káoszt szül. Bár úgy tűnt, hogy a múlt heti írásunk választ ad a helyi adókkal együtt befizetendő köztisztasági díjakkal felmerülő kérdésekre, az újabb kérdések alapján tapasztaljuk, sok marosvásárhelyi számára nem tiszta, hogy a háztartási szemét elszállításáért mennyit, hol és hogyan kell fizetni. Mivel a közösségi médiában is sok esett a szemétdíj kifizetésének módjáról, ezért fontosnak

tartjuk tájékoztatni olvasóinkat az idej köztisztasági díjak törlesztéséről. Mivel ez a kötelezettség a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Adó- és Illetékügyi Igazgatóságára hárul, Szövérfi László igazgatót kértük meg, segítsen tisztázni olvasóink kérdéseit.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 3. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

A jövőben cekkernyi múlt

PhD és DLA, avagy doktori cím – az egyik legmagasabb (a legtöbb országban a legmagasabb) tudományos fokozat, amelyet elérhetünk. Az ország legkisebb felsőoktatási intézményében, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen is létezik doktori iskola, amelynek keretében megszerezhető eme tudományos fokozat, és ahol érdekes, gazdag és sokrétű kutatómunka folyik, melynek eddigi eredményei immár hiánypótló kiadványok formájában is materializálódtak.

5.

Jelentősen visszaesett az export

Romániában a kivitel 11 százalékkal, 57,102 milliárd euróra csökkent a tavalyi első tizenegy hónapban 2019 azonos időszakához mérten – közölte hétfőn az országos statisztikai intézet.

6.

Áramkiesés okozta zavarok

Áramkiesés volt Románia északnyugati részén január 8-án, múlt pénteken délután, több megyét is érintett a hálózat károsodása. Az azt megelőző napokban olvasóink Mezőpanitból és környékéről, valamint Nyáradgálfalva községből, Bedéből jelezték a karácsonyi ünnepek alatt, illetve szilveszter estéjén ismétlődő árammegszakításokat.

8.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ✔ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ✔ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ✔ mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ✔ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ✔ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ✔ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ✔ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ✔ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ✔ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Örök kullogók

Benedek István

Van néhány dolog az év kezdetén, melyek borzolják a kedélyeket, s nem csak közeli életterünkben. Nem kevesen háborodtak fel például azon is a napokban, hogy e héttől az adóhatóság szabadon kutakodhat a bankbetétekkel kapcsolatos adatokban. Ebben a kérdésben is más a valóság kissé, mint amilyenek a szociális hálón terjedő hozzászólásokból tűnik.

Egyrészt az, hogy a hatóság láthatja, mi történik a bankbetétek körül, nem újdonság. Igaz, azt már szakértők, s nem kommentuszarok pontosították, hogy a hatóságnak eddig is lehetősége volt bármely adatot bekérni a bankoktól az ügyfelek számláival kapcsolatban, most csak annyi az újdonság, hogy létrehoztak egy adatbázist, amelybe a bankoknak továbbítaniuk kell hivatalból az adathalmazt. Rég tudjuk, hogy a nemzetközi rendelkezések életbe léptetése terén szép hazánk mindig az utóvédben kullog, s így tett egy, a pénzmosás és a szervezett bűnözés elleni uniós rendelkezés esetében is. Egy ilyen direktíva tette kötelezővé a tagállamok számára, hogy ilyen adatbázist hozzanak létre, abban a reményben, hogy így sikeresebben tudják fülön csípni a bűnözőket. Vagy jobban megfigyelni a saját adófizetőiket, mert minden ilyen rendszer erre a feladatra is alkalmas.

Már ha tudják működtetni. Merthogy mifelénk a szabálmásolás mindig kitűnően ment, de a mégoly jól kitalált rendszerek gyakorlati működtetésével is bőven akadt gond, mert a szükséges kérdést nem olyan

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC • CCCCC

JANUÁR

13., szerda
A Nap kel
8 óra 3 perckor,
lenyugszik
16 óra 59 perckor.
Az év 13. napja,
hátravan 352 nap.

IDŐJÁRÁS
Esző, havas eső várható
Hőmérséklet:
max. 0 °C
min. -3 °C

Isten, éltesse!

Ma VERONIKA,
holnap BÓDOG napja.
BÓDOG: régi magyar személy-
név, amely a boldog szóból szár-
mazik, akkori jelentése: gazdag.

* * *

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. január 12.

1 EUR	4,8715
1 USD	4,0088
100 HUF	1,3507
1 g ARANY	239,7645

Könyv- és CD-eladásból finanszírozzák a Csűrszínház székely kapujának felújítását

A Mikházi Csűrszínházi Egyesület újra kiadta a Székely Szabó Zoltán által összeállított és gondozott *Szerencsés jó estét kívánok e háznak...* című – Széllyes Sándor, a Székely Népi Együttes egykori, közismert tagjáról, énekeséről, mókamesteréről szóló – kötetet, amelyhez az előadásokat tartalmazó CD-melléklet is tartozik. Ugyanakkor újra megjelent a 15 évvel ezelőtt kiadott – Széllyes Sándor és Kerekes Tóth Erzsébet népdalkettőseit rögzítő – CD-lemez is.

A kiadványok megvásárolhatók a Bookman kiadó Dózsa György utca 22. szám alatti könyvesboltjában naponta 9-18 óra között, valamint online a www.antikvarius.ro honlapon.

Az egyesület a könyv és a lemezek eladásából származó bevételből szeretné finanszírozni a Csűrszínház bejáratánál felállított székely kapu felújítását. A renoválásra adományokat is elfogadnak. A pénzt a RO11BRMA0999100067886513-as bankszámlaszámra lehet átutalni.

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Befizethetők a helyi adók és illetékek

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala tájékoztatja a magán- és jogi személyiségű adófizetőket, hogy január 11-től kezdődően befizethetik a helyi adókat és illetékeket az intézmény ügyfélablakainál, magánszemélyek pedig a Tudor lakónegyedbeli irodában is. A magánszemélyek online is kifizethetik adóikat és illetékeiket a www.ghiseul.ro portálon keresztül elektronikus pénztátalással, az intézmény www.tirgumures.ro honlapjáról a ghiseul.ro applikáció megnyitásával. Az ingatlanok értékelő (felmérő) jelentését legkésőbb március 31-ig kell benyújtani. Bővebb tájékoztatás a www.tirgumures.ro honlapon, az Adók, illetékek és bírságok gombra kattintva.

Kezdődik a fametszés

Marosvásárhelyen a napokban kezdik meg a fametszést – jelentette be a polgármesteri hivatal. Erre azért van szükség, hogy megelőzzék a viharok okozta esetleges árokakat. Első körben a Nicolae Bălcescu lakónegyedben veszik sorra a fákat, a lakókat a munka megkezdése előtt egy nappal értesítik. Arra kérik őket, hogy a meghirdetett időpontra tegyék szabaddá a zöldövezetet, illetve a munkálatok ideje alatt ne parkolják autójukat a metszésre kijelölt fák környékén.

Utószilveszteri hangversenyek – közönséggel

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia január 14-én, csütörtökön és 15-én, pénteken este 7 órától közönség előtt tartja meg utószilveszteri hangversenyét. A filharmónia szimfonikus zenekarát Victor Dumănescu vezényli, közreműködik a vegyes kar, szólista Borsos Edith szoprán. A járványügyi intézkedések betartása érdekében hangversenyként csak 186 jegyet adhatnak el. Jegyek a filharmónia jegypénztáránál kaphatók. A jegypénztár hétfőtől szerdáig 10-18 óra, csütörtökön 10-19 óra között tart nyitva. A járványügyi helyzet okozta esetleges változásokról a szervezők időben értesítik a sajtót és a közönséget.

Történelem-népszerűsítő pályázat ötödikeseinek

A magyarországi Gyermekjóléti Alapítvány TIK-TOK History'5 néven pályázatot hirdet hazai és határon túli ötödik osztályos diákok számára. A résztvevőknek egy TikTok-videót kell készíteniük bármilyen műfajban a történelem tantárgy népszerűsítése céljával. A videókat március 15-ig lehet beküldeni az alábbi e-mail-címre: magyarkultura-ert@gmail.com. A tárgyközlemény rovatban fel kell tüntetni a TikTok Wizard 2021 megjelvezést. Valamennyi szabályosan beküldött videó felkerül a <https://www.facebook.com/orszagosmecslaszlotarasag/> Facebook-oldalra. Eredményhirdetés áprilisban várható. Az első helyezett 10.000, a második 5000, a további négy helyezett 1000 forint értékű ajándékutalványban részesül. A verseny támogatója a Nemzeti Kulturális Alap, Magyar Kultúraért, Oktatásért Non-profit Kft.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

Felújították a kiskendi református templomot

Lélekben is gazdagodjon a gyülekezet

Pál András Levente lelképásztor 2012-ben került a gyülekezet élére, azóta folyamatos építkezések folynak a gyülekezetben. Nem húztak fel újabb épületeket, hanem folyamatosan felújították a meglévő ingatlanokat, és természetesen azon igyekeznek, hogy tartalommal, léttel is megtöltsék a falak közötti teret.

Vajda György

– Amikor 2012-ben átvettem a gyülekezetet, rendezett viszonyokat találtam, és fontosnak tartottam, hogy az el-

Fotó: Nagy Tibor

következő 10-15 év során nagy figyelmet fordítsunk a meglévő ingatlanokra. Egyházközségünknek hét épülete van: a paplak, a gyülekezeti ház, a gyászokocsiszín, istálló, gabonás és természetesen a templom, amelyet fenn kell tartanunk – mondja lapunknak a tiszteletes.

2015-ben sikerült belül rendbe tenni a templomot, elrendezni a templom előtti teret, ahova egy adományozó támogatásával székely kapu került, és felújították a kerítést is. A templomot 1906-ban építették. Az építkezési költségek fedezésére eladták az egyházközség földterületeinek nagy részét, de így is hét hektár maradt, amelyet visszacsatoltak. Ebből négy hektárt használnak, és a gazdálkodásból származó jövedelemből egészítik ki a fenntartási költségeket. A templom külső felújításához szükséges pénzüsszegrre az egyházkerületen keresztül – a magyar kormánytól – pályáztak. A pályázat értéke 150.000 lej volt, amelyet kiegészített a gyülekezet 16.000 lejes hozzájárulása. Az összeget az egyházfenntartáson kívül teremteték elő a hívek. A támogatásnak köszönhetően kijavították a tetőszerkezetet, amelynek érdekessége, hogy nincsen benne törés, és így külön kihívás volt a munkálatot végzőknek. Megerősítették a stukatúrát, kicserélték a csatornát, vízálló diszperzit alapú festékekkel festették le a külső falakat, amelyeknek vakolatát is kijavították. Ugyanakkor kicserélték az ablakokat, és új tölgyfa ajtó került a templombéjáratához. A munkálatokat 2020 novemberében fejezték be. A lelképásztor elmondta: avatóünnepséget is tervezett, azonban a világvágy miatt még a hagyományos karácsonyi ünnepi istentiszteletet sem tudta igazán megtartani. S bár a tavalyi a pandémia miatt három hónapig az online felületre szorultak, a szigorúbb időszak feloldása után sikerült visszacsalogatni a híveket a templomba. Most már az övintézkedések tiszteletben tartásával az Isten házában tartják meg az istentiszteleteket. Online maradtak a bibliaórák, reméli, hogy ezeket hamarosan a hagyományos formában is megtarthatják. A gyülekezethez 350 lélek tartozik, több mint 10%-uk rendszeres templomba járó, ami jó arány.

Azt is megtudtuk, hogy a teljesen felújított templom avatóünnepségére is sor kerül, mihelyt enyhül a járvány, hiszen a lelképásztor azt szeretné, hogy Kiskenden ne csak a templom újuljon meg, hanem a hívek is megújult lélekkel és erővel vegyék birtokukba e hajlékot.

RENDEZVÉNYEK

Május 1. – strandtörténeti állandó kiállításra

A marosvásárhelyi Artcotur Egyesület a Maros Sportklubbal közösen gyűjtést szervez fotókiállításához. Azokat a digitális és/vagy analóg módon (papírképek) készített felvételeket várják, amelyek az egykori marosvásárhelyi Május 1. strandon készültek. A felvételek tükrözhetik a fürdő hangulatát, vagy valamilyen sporteseményen készültek (uszás, vízilabda), illetve olyan sportolókat, csapatot ábrázolnak, akiknek/amelyeknek a karrierje az egykori strandhoz kötődik. A fényképek-ből előválogatás után állandó kiállítás lesz, amelynek anyagát az új uszoda falaira helyezik ki. A digitális képeket a gyvajda67@gmail.com e-mail-címre várják, míg a papírképeket a Népújság Dózsa György utca 9. szám alatti, II. emeleten levő apróhirdetéses irodájába lehet borítékban eljuttatni, ahonnan szkennelés után visszacsatoljuk a tulajdonosnak. A lehetőség szerint mind a digitális, mind a papírképekhez mellékeljenek leírást a következő információkkal: a fénykép szerzőjének neve, elérhetősége, készítésének időpontja, az ábrázolt személyek, sportolók, csapatok neve, esetleg

a sportesemény megnevezése (helyi, megyei bajnokság, emlékverseny stb.). Bővebb információ a 0744-604-244-es telefonszámon.

Zsögödi Nagy Imre képei a Kultúrpalotában

Január 31-ig látogatható a Maros Megyei Múzeum – Művészeti Múzeum által szervezett kiállítás, ahol megtekinthetők Zsögödi Nagy Imre képei. A marosvásárhelyi Kultúrpalotában keddtől péntekig 9-16 óra között, szombaton és vasárnap 9 órától 14.30-ig fogadják az érdeklődőket. A jelenleg látogatható terek az előcsarnok, a lépcsőházak, a Tükörterem, a szecessziós kiállítás, a Bernády-émlékszoba, a Dandea-émlékszoba és a nagy hangversenyterem. A Művészeti Múzeumban megtekinthetők Zsögödi Nagy Imre képei. A Maros Megyei Múzeum – Művészeti Múzeum által szervezett kiállítás 125 munkáját mutatja be, melyek tekintélyes részét, mintegy 100 művet a festő 1959-ben adományozta a múzeumnak. A tárlat Nagy Imre művészi útkeresésének néhány irányát tárja elénk: az olajfestéssel, vízfestéssel, temperával, tintával és fametszéssel készített művei technikai szakértelmét is bizonyítják. Helyszín: Kultúrpalota, jobb szárny, II. emelet. Belépőjegy a palota jegypénztáránál váltható legkésőbb fél órával zárás előtt.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tisztábban a szemétdíjról

(Folytatás az 1. oldalról)

11,87 lej/fő lett a havi köztisztasági illeték

Elsőként ismertetjük annak a közleménynek az első részét, amit a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal honlapján (tirgumures.ro) Szövérfi László igazgató aláírásával tettek közzé.

Ebben az áll, hogy a helyi tanács 2020. december 17-i ülésén megállapították az ideai köztisztasági illetéket, azaz a háztartásokból származó szemét elszállítási illetékét (románul: taxă specială de salubritate, ami kicsit megtévesztő megnevezés), amit 2021. januártól a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal számlájára a helyi adókkal együtt kell befizetni.

– A magánszemélyeknek a polgármesteri hivatal számlájára a helyi ingatlanadókkal együtt kell befizetniük a háztartási szemét elszállításának ellenértékét, a köztisztasági illetéket. Ez az illeték személyenként havi 11,87 lejre emelkedett a tavalyi 10,03 lejről. A szemétszállítási illetéket évi két részletben kell kifizetni, az év első felére március 31-ig, az év második felére szeptember 30-ig. A jogi személyek a szolgáltatóval kötnék szerződést, ők direkt a szolgáltatónak törlesztik a szolgáltatás ellenértékét – pontosított Szövérfi László.

Március elsejéig várják a nyilatkozatokat

A közleményben felhívják a figyelmet, hogy a lakástulajdonosok 2021. március elsejéig kötelesek nyilatkozatot tenni a hivatalban arról, hogy hány személy van a háztartásukban, annak érdekében, hogy adott személyszámra számítsák ki a köztisztasági illetéket. Abban az esetben, ha valaki elmulasztja benyújtani ezt a nyilatkozatot, az adott háztartásra 3 személyre tüntetik fel a szemétszállítási illetéket.

Olvasóink feltették a kérdést, hogy lakásonként miért pont 3 személyre számítják ki a köztisztasági illetéket? Mire alapoznak, amikor azt feltételezik, hogy hárman laknak egy lakásban? – kértük az igazgatótól.

– Az adatbázisban azért tüntettünk fel 3 személyt, mert a statisztikai hivatal szerint Marosvásárhelyen egy lakásban átlagban 3 személy él. Ahogy beérkeznek az általunk kért nyilatkozatok, a bennük szereplő személyszámot és a kifizetendő összeget tüntetjük fel az adatbázisban. Hogy miért volt szükség 3 személlyel feltölteni az adatbázist? Azért, mert ha valaki most, mielőtt a lakók számáról nyilatkozott volna, online szeretne fizetni a ghiseul.ro portálon, tudja megtenni. Ha nem töltünk fel számot, az oldalon nulla jelenik meg, s akkor lehetetlenné válik az átutalás. Így, aki akarja, ki tudja számolni, mennyit kell fizetnie, s fizethet. Akkor összeget utalhat át, amekkorát szeretne, annyi hónapra, amennyire akarja. Fizethetnek egy hónapra, kettőre, ha ez könnyebbé jelent. Ügy gondoltuk, jobb, ha mégis határidőt szabunk a két fél évre, mert az ingatlan- és a gépkocsiadók esetében ezek a határidők – mondta.

E-mailben, postán és személyesen nyújtható be a nyilatkozat

A zsúfoltság elkerülése érdekében a hivatal ajánlja, hogy a háztartásokban élők számáról szóló nyilatkozatot online vagy postán küldjék be. E-mail-cím: salubrizare@tirgumures.ro

A nyilatkozatot személyesen is benyújthatják a polgármesteri hivatalban – Győzelem tér 3. szám – , illetve a Cutezanței utca 19. szám alatti irodában. Ehhez nincs szükség előjegyzésre.

A nyilatkozat űrlapja letölthető a www.tirgumures.ro honlapról, illetve megtalálható a polgármesteri hivatalban és a szóban forgó munkapontnál. Az űrlap jelenleg csak pdf-formátumban jelenik meg, ki kell nyomtatni, ki kell tölteni, be kell szkennelni vagy le kell fotózni, s úgy csatolni a levélhez. Az igazgató megígérte, hogy a közeljövőben direkt kitölthető formátumban is feltöltik a nyilatkozat űrlapját.

Az adókról és a köztisztasági illetékről a hivatal 0265/268-330-as telefonszámának 130-as mellékállomásán, illetve az itl@tirgumures.ro e-mail-címen lehet érdeklődni

Hat hónapra nem fizetett senki. Vagy mégis?

A Soós Zoltán polgármester közösségi oldalán közzétett megjegyzésben az szerepel, hogy a köztisztasági szolgáltatás kezelése és az új köztisztasági szerződés odaítélése miatt 2020 júniusától decemberig ezért a szolgáltatásért nem fizettek sem a lakók, sem a háztartás jellegű ingatlanok kezelői. A költségeket a helyi költségvetésből fedezték, a törvényes rendelkezésekkel ellentétben. A kialakult helyzetért Claudiu Maior a felelős, aki a tulajdonosi társulásoknak címzett dokumentumban lemondott erről a tarifáról.

Ezzel ellentétben olvasóink jelezték, hogy a tavalyi év folyamán végig fizették a köztisztasági díjat a lakótársulásnál.

– Nem lett volna szabad elvenni a szemétdíjat. A lakótársulásokkal kell tisztázni, hogy minek alapján vették el a pénzt, és mit csináltak vele! Sajnos, ezt a helyzetet örököltük, nem mi generáltuk. Amikor a régi szolgáltatóval, a Salubriservvel megszűnt a szerződés, az akkori városvezetés új szerződést kötött a Sylevyvel. Az új szolgáltató nem vállalta a szemét elszállítási díjának begyűjtését sem a magánszemélyektől, sem a cégektől. Hat hónapra nem fizetett senki. Innen adódik a gond. Most a lakosság nem teszi fel a kérdést, hogy fél évre hogyan törleszhető a hátralék, hanem azon akad fenn, hogy miért 11,87 lej a szemétdíj. Ezt az illetéket sem mi állapítottuk meg, ez az összeg szerepel a tavaly júniusban megkötött szerződésben – mondta az igazgató.

A kérdés az, hogy hová lett az egyes lakótársulásoknál begyűjtött pénz? Mert Szövérfi szerint ezt a pénzt nem volt hová átutalniuk.

Mindent egybevetve, nem az a fontos, hogy kinek fizetjük be a köztisztasági díjat, hanem az, hogy tisztább legyen a város, a közterületekről tűnjön el végre a szemét, s valósuljon meg a civilizáltan működő szelektív hulladékgyűjtés.

Az EU újabb vakcinagyártó céggel köthet megállapodást

Az Európai Bizottság a francia Valneva gyógyszer-gyártó céggel zárhatja le tájékoztató megbeszéléseit a koronavírus elleni potenciálisan hatékony vakcina felvásárlására a héten, és elindítják a beszerzési folyamatokat – jelentette be a brüsszeli testület oltásforgalmazókkal folytatott tárgyalásainak vezetője az Európai Parlament által szervezett keddi meghallgatáson.

Sandra Gallina hozzátette, hogy a bizottság az amerikai Novavax oltóanyaggyártóval is várhatóan hamarosan megállapodást köt 200 millió dózis felvásárlására, miután december közepén lezárta a beszerzésről szóló tárgyalásokat.

Közölte: az unió gyógyszerfelügyeleti hatóságának szerepét betöltő Európai Gyógyszerügynökség (EMA) várhatóan január végén dönt a brit-svéd érdekeltsgű AstraZeneca gyógyszer-vállalat által kifejlesztett oltóanyag forgalmazásról.

Bejelentését Ursula von der Leyen, a bizottság elnöke is megerősítette Twitter-üzenetében:

„Az EMA megvizsgálja az oltóanyag biztonságosságát és hatékonyságát, és amennyiben pozitív értékelést ad, a bizottság a lehető leggyorsabban engedélyezni fogja annak forgalomba hozatalát” – írta.

Az Európai Bizottság ez ideig az AstraZeneca, a Sanofi-GSK, a Johnson & Johnson csoportba tartozó Janssen Pharmaceutica NV, a BioNtech-Pfizer, a CureVac és a Moderna vállalatokkal írt alá vakcinabeszerzésről szóló szerződéseket, továbbá, az EMA ajánlásával, a Pfizer/BioNtech és a Moderna cégek által kifejlesztett oltóanyagoknak adott forgalomba hozatali engedélyt.

Gallina arról is beszélt, hogy az Európai Bizottság nem tenné kötelezővé a beoltást, de ennek eldöntése tagállami hatáskörbe tartozik. Hangsúlyozta, hogy a testület nyomon követi az oltóanyagok esetleges negatív mellékhatásaival kapcsolatos eseteket, annak ellenére, hogy a tudományos vizsgálatok szerint a vakcinák nagyon biztonságosak.

„Eddig egy negatív reakciót kiváltó esetről kaptunk jelentést, de az elemzések kiderítették, hogy annak nem volt köze az oltóanyaghoz” – mondta. A bizottság munkatársa azt is közölte, hogy az oltóanyagok szállítása áprilistól kezdve felgyorsul, sokkal nagyobb mennyiség jut el a tagállamokba a második negyedévtől kezdve.

Tárgyalnak az orosz vakcina gyártójával

Az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) előzetes tárgyalásokat folytat a koronavírus elleni orosz vakcina, a Szputnyik V gyártójával – közölte Stefan De Keersmaecker, az Európai Bizottság illetékes szóvivője kedden.

Sajtótájékoztatón feltett kérdésre válaszolva a szóvivő elmondta: az orosz vállalat még nem döntött úgy, hogy kérelmet nyújt be a készítmény uniós alkalmazásának jóváhagyására.

Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke pénteken közölte: minden oltóanyag, amely az EU piacára kerül, át kell esnie az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) vizsgálatán.

Az orosz oltóanyagok kifejlesztését finanszírozó Oroszországi Közvetlen Befektetési Alap (RFPI) hétfői tájékoztatása szerint már több mint másfél millió embert oltottak be az első orosz vakcinával. Az országban december elején kezdődött a koronavírus elleni tömeges oltás az orosz kutatók által kifejlesztett Szputnyik V oltóanyaggal. (MTI)

Ország – világ

Több a halálos áldozat

Az elmúlt 24 órában 3697 új esetet diagnosztizáltak, ezzel a nyilvántartott fertőzöttek száma 676.968-ra növekedett – közölte kedden a Stratégiai Kommunikációs Törzs (GCS). Összesen 156 új halálesetet jelentettek, az áldozatok száma így 16.881-re nőtt. A járvány kezdete óta 605.045-en gyógyultak meg, az aktív fertőzöttek száma enyhén csökkent, 55-042-re. Jelenleg 1073 beteget kezelnek intenzív osztályon, tízzel kevesebbet, mint az előző napon. Az elmúlt 24 órában 23.667 teszt eredményét dolgozták fel. Ez ideig 5.048 928 koronavírus-teszt eredményét dolgozták fel Romániában. Az elmúlt 24 órában ország-szerte 1044 újratestelt fertőzött személynek lett ismét pozitív a koronavírus-tesztje. (Agerpres)

Meghosszabbítják a veszélyhelyzetet

Jóváhagyta keddi ülésén a kormány azt a határozatot, amely szerint január 13-ától 30 nappal meghosszabbítják a veszélyhelyzetet Romániában. A veszélyhelyzet meghosszabbításáról és az ebben az időszakban érvényes járványügyi intézkedésekről szóló tervezetet az előterjesztett formában fogadta el a kabinet – áll a kormány tájékoztatójában. A határozatba foglalt védelmi intézkedések megegyeznek a jelenleg érvényben levőkkel, így továbbra is kötelező lesz az orrot és a száját eltakaró védőmaszk viselése a köztereken, üzletekben, tömegközlekedési eszközökön és a munkahelyen. (Agerpres)

Január végén lesz bejelentés az iskolanyitásról

Január végén jelentik be, hogy megnyílnak-e az iskolák február 8-án – mondta a közzszolgálati televízió-nak adott nyilatkozatában Sorin Cîmpeanu tanügyminiszter. „Nem zárunk ki egyetlen forgatókönyvet sem. Azt sem, hogy ahol kicsi a fertőzöttség arány, ott megnyílnak az iskolák, azt sem, hogy prioritást fognak élvezni a kisgyerekek, vagyis az óvodák és elemi iskolák, és azt sem, hogy az országos vizsgákra készülők fognak prioritást élvezni, vagyis a nyolcadikosok és a tízenkettedikesek. Más forgatókönyvet, ezek kombinációját sem tartjuk kizártnak. A bejelentést január végén fogjuk megtenni” – mondta Cîmpeanu. A miniszter közölte: az már biztos, hogy az első fél év végéig online zajlik az oktatás. Azt, hogy február 8-ától megnyílnak-e az iskolák, a járványhelyzet alakulása dönti majd el. „Szeretnénk, ha minél több tanár be lenne oltva” – tette hozzá. (Agerpres)

Eljárást indítanak Tăriceanu ellen

Elküldte Gabriela Scutea legfőbb ügyész Klaus Iohannis államfőnek a korrupcióellenes ügyészség (DNA) igénylését a Călin Popescu-Tăriceanu elleni bünvádi eljárás elindításának jóváhagyására vonatkozóan – tájékoztat keddi közleményében a főügyészség. A DNA hétfőn indítványozta a főügyészségnél a vesztegetés elfogadásával gyanúsított Călin Popescu-Tăriceanu elleni bünvádi eljárás kezdeményezését. A korrupcióellenes ügyészek szerint a politikus 2007-2008-ban miniszterelnökként anyagi juttatást kapott egy osztrák vállalatól 800 ezer dollár értékben. Cserében Tăriceanu kormányfői tisztségét felhasználva közbenjárta a cég érdekeit szolgáló határozatok elfogadása érdekében. A vádhatóság megjegyzi, hogy 2018-ban indult kivizsgálás az ügyben, három dosszié egyesítése nyomán, amelyek közül egyet az osztrák hatóságok igénylésére vettek át. 2018. november 7-én a DNA kérte a felsőház hozzájárulását az akkor szenátori tisztséget betöltő Tăriceanu elleni eljárás elindításához, 2019. június 3-án azonban a szenátus elutasította a politikus mentelmi jogának megvonását – nyomatékosította az ügyészség. (Agerpres)

Örök kullogók

(Folytatás az 1. oldalról)

egyszerű importálni. És ezzel a rendszerrel sem lesz ez másképp. Az ilyesmi hatékonyan működik nyugatabbra, mint például a németeknél, ahol az adóhatóság profin dolgozik. Például pár éve nagy port kavart offshore botrány idején több tízezer, a pénzt adóparadicsomokban rejtgető német polgár adatait adták át országuk adóhatóságának. Mikor ennek még csak hírét keltették, az illetők már sorban álltak önkéntesen gyónni az ottani fináncoknál, mert tudták, hogy nagyon nagy bajban lesznek nagyon hamar. És közben mindlunk? Nem oly rég kitalálta a hatóság, hogy a személyi adóbevallásokat röpke évtizeddel ennek a vívmánynak a civilizált világban való bevezetése óta online is be lehessen küldeni. Aztán mikor a szorgos adófizetők megpróbálták élni a lehetőséggel, a számítógépes rendszer kártyavárként omlott össze, a hatóság pedig pár napi fejtárgy után továbbra is elfogadta a bevallásokat a régi jó papíron. És azóta sem hírtett, hogy a némethez képest sok klasszissal gyengébb hazai rendszer technikai felzárkóztatására nagyon költöttek volna a pénzt, pedig komoly summát is kaptak erre a világbanktól, aminek a nagy része visszament a feladóhoz, felhasználatlanul. Szóval szabályok terén zárkózunk, de ez még gyakorlaltilag nem sokat jelent, pedig itt is volna bőven ügyeskedő, akit fülön lehetne csipni.

Tavaly az első három negyedévben 5 százalékkal csökkent a román gazdaság

Tavaly az első három negyedévben 5 százalékkal csökkent a román gazdaság teljesítménye éves összevetésben, ami 0,1 százalékponttal jobb adat a tavaly novemberi gyorsjelentésben közölt 5,1 százalékos visszaeséshez mérten – közölte kedden az országos statisztikai intézet.

A statisztikai intézet a szezonális és naptárhatalással kiigazított értéket is javította, így a vizsgált időszakban 4,5 százalékkal csökkent a román gazdaság a korábban közölt 4,6 százalékhöz mérten. A harmadik negyedévben a román bruttó hazai termék (GDP) 5,8 százalékkal nőtt a második negyedévihez képest, ami 0,2 százalékponttal nagyobb, mint a gyorsjelentésben közölt 5,6 százalék. A tavalyi harmadik negyedévhez mérten is enyhébb volt a visszaesés, így a román GDP 5,7 százalékkal csökkent a július–szeptemberi időszakban 2019 azonos időszakához képest, miután a novemberi gyorsjelentés még 6 százalékos zsugorodásról számolt be. Az intézet közlése szerint a gyorsjelentésben szereplő adatok begyűjtését megnehezítette a koronavírus-járvány.

2020 első negyedévében a nyers adatok szerint 2,4 százalékkal nőtt a román gazdaság éves összevetésben, a második negyedévben 10,3 százalékos csökkenés következett be a koronavírus-járvány miatt. A román kormány 2021-ben 4,5 százalékos gazdasági növekedésre számít. (MTI)

Az Ariel színház kínálata

A marosvásárhelyi Ariel színház hosszú szünet után a *Vándor Miska* című előadásra várja közönségét január 15-én, pénteken 18 órától a színház Nyomda utcai nagytermébe, ahova maszkkal, a bejáratnál történő érintésmentes testhőmérséklet és kézfertőtlenítés után lehet belépni. A nézők legalább 10-15 perccel kezdés előtt érkezzenek meg a bejáratához, az előadás végén pedig az esetleges torlódást megelőzve hagyják el a termet. A 6 év alatti gyermekeknek a maszk viselése nem kötelező. A helyek száma korlátozott; előzetes helyfoglalás szükséges a 0740-566-454 telefonszámon (naponta 9-13 óra között hívható). Január 17-én, vasárnap 10-22 óra között online lesz elérhető a *Tűzmadár* című mesejáték. Az előadásra online lehet jegyet váltani, a színház honlapján, a Műsor/naptár menüpontot megnyitva, a JEGYVÁSÁRLÁS címkére kattintva. A vásárláshoz szükséges link az előadás Facebook-eseményében is megtalálható, az Ariel színház Facebook-oldalán. Péntekenként továbbra is ingyenesen követhető a *Matyi és barátai* című bábos videósorozat egy-egy újabb epizódja az Ariel színház Facebook-oldalán. A teljes sorozat a következő linken érhető el: <https://www.facebook.com/watch/836710049751952/836848053802197>

Erről jut eszembe

A vakáció végeztével menetrendszerűen megérkezett az első hó. Hétfőn figyeltem a közeliünkben levő hófödte domboldalt, élvezetes nézni, milyen felszabadult örömmel szánkálnak ilyenkor a gyerekek. Most kevesebben voltak, mint más években hasonló alkalmakkor. Vajon az online oktatás gyéritezte meg a zibongó gyereknevelést? A közelebbi családkban már nincs kiskorú, közvetlen tapasztalatot nem szerezhettem a kényszerű távoktatásról, de sokat hallok, olvasok róla, hozzám is eljut a rengeteg panasz. Az is, hogy van, ahol jól, van, ahol rosszul mennek az online tanórák, és van, ahol egyáltalán nem lehetett bevezetni vagy rendszerezni. De mindenképpen erősen leterheli a tanulókat, kiközökenti őket megszokott napirendjükből. A rólizás, szűz, korszolyázás idejét is lerövidítheti. Kár persze, nagy kár, de még nagyobb baj, hogy ez csak egy kis hányad a közoktatás jéghegyének látható csúcsából. Totális zűrzavar van a tanügyben, hiába váltják egymást a miniszterek, és hirdetik meg a maguk reformprogramját, évek óta minden marad a régiben, a helyzet csak egyre kuszább lesz. Erre tett rá a járvány mindenféle újabb nehézséget még sok-sok lapáttal. Komoly gond lesz tiszta lelkiismerettel elszámolni a folyamatban levő tanévvel. Szó van arról, hogy a második félévtől fokozatosan vissza lehet térni a hagyományos oktatáshoz, megnyílnak az iskolák. Miről nincs szó? Mindenki mindenfélét mond, a gyakorlatban legtöbbször nem az történik. S ha igen, akkor gyakran kiderül, hogy rosszkor alkalmaznak ezt meg azt. Nem azt mondom, hogy teljes nemtörődömség lenne a tanügyben,

ha diákok nincsenek is a tanintézetekben, sok igazgató gondoskodik arról, hogy ne ütközzenek ki az elhanyagoltság jelei. Hétfőn délben például meg is lepődtem azon, hogy az egyik központi vásárhelyi iskola udvarán a kispályáról takarították a havat. Aprópó, igazgatók: a médiát élénken kezdte foglalkoztatni, hogy miért most, a tanácsalanság teljében kerül sor az iskolavezetők cseréjére, netán mandátumuk megújítására? Országosan több mint nyolcezer iskolában esedékes ez az aktus. Miért, miért? Mert a hatalomváltást minden szinten érvényesíteni kell. Rossz nyelvek és a sajtó egy része szerint formális az ilyenkor szokásos versenyztetés, a ki nevezés fő szempontja, hogy a jelölt mennyire hű a kormánykoalíció valamelyik pártjához. Ön is így hiszi, kedves olvasó? És vannak funkciók az iskolaiigazgatóknál lentebb szinten is? Miért ne lennének? Mi van például az osztályfőnökökkel? Ők miképpen működnek online? Valószínű, hogy ez a kérdés is hiányos ismereteimből fakad. Nem néztem utána, tartanak-e osztályfőnöki órákat digitálisan. Vagy az új körülmények között elsikkad a pedagógusoknak ez a szerepe? Időnként legendákat hallani nagyszerű osztályfőnökökről, akiket rendkívül tiszteltek, szerettek a diákjaik, akikhez szinte barátként ragaszkodtak a tanulók. Sokukra úgy emlékeznek, mint akitől sokat tanultak. Nem elsősorban szakanyagot, hanem emberséget. Megszívlelhető, jó életviteli tanácsokat kaptak, és ösztönzést a kultúrára. Vagy egyszerűen csak segítettek az osztályközösség kialakítását, erősítését. Attól tartok, hogy mire végez-

nek az iskolával, a mostani ifjak a világhálón, a számítástechnika rejtelmeiben sokkal jártasabbak lesznek tanáraik zöménél, otthon lesznek a virtuális világban, de a valóságnak csak kis szeletét ismerik meg. Egyáltalán, mire számíthatnának, ha minden annyira bizonytalan a mai oktatásban? Illetékes elvtársak arról nyilatkoznak, hogy minden rendben lesz, mások arról, hogy az idei tanévben máris akkora a tananyagkiesés, hogy azt csak még több online órával lehet pótolni, netalán a szombati oktatást is kénytelenek lesznek bevezetni. Én meg lám, azon morfondírozom, miért kevesebb a szánkázó a hegyoldalon. Miközben, a Covid-19-et kivéve, a bőség szaruja semmilyen vonatkozásban nem mutatkozik. Illetve dehogynem! Megállíthatatlanul és véstesen nő az ország adóssága. Az államadósság jelenleg a bruttó hazai termék, ismertebb nevén a GDP 45 százaléka. Szakelemzők szerint nemsokára elérheti a kritikus 60 százalékat is. Mi lesz velünk? Kiiürül az államkassza? És a családi költségvetés hogy alakul majd? Ilyen megközelítésben már nem is olyan aggasztó a közoktatás problémája, ugye? Azon nem kesereg senki, hogy hova lett a tavalyi hó. És mi lesz az ideivel?! Ne búsljunk, bejelentésként, hogy 2021 a vasút éve lesz. Persze jobb, ha nem abból indulunk ki, ahogyan a Román Államvasutak intézménye teljesít. Talán derűsebben tekintünk előre, ha eszünkbe jut a vonattal ingázó egykori diákok tapasztalata: ha probléma adódik, egy kis figyelmességgel a „naşu” majd mindent megold. Csak tudnánk, hogy ki a keresztapa! (N.M.K.)

Láthatatlan határvonalak szelik keresztül-kasul a hatodik emeleti tömbházlakás két szobáját. Gergő és Emese számára érzékelhető csak ezek a vonalak, így ha bármelyikükhöz látogató érkezik, mindegyre figyelmeztetni kell rá, kinek meddig terjed az élettere.

Örültem volna, ha a kettéosztott otthon történetébe az ötvenes évei elején járó férfi avat be, a legtöbb ilyen létállapotot ugyanis rendszerint női szemzőből ismertem meg, de mivel Emeséhez fűzött bizalmasabb, baráti kapcsolat, ezúttal sem alakult másként. Tudtam, hogy ha a későbbiekben visszaolvassa a róla és egykori párjáról szóló írást – amelyben a neveket természetesen megváltoztattam –, nem sértődik meg az elbeszélő személyére vonatkozó preferenciám megvalósulásáért. Ez a haragot nem ismerő könnyedség lengte be mindig egész lényét, és meggyőződése, hogy ennek köszönhetően bírta el az elmúlt évek terheit is.

– Szegedi egyetemistaként találtuk meg egymást Gergővel – idézte fel barátnőm a párkapcsolata előtti életszakaszt. – A szokványos sztori szerint történt minden: két elsőéves romantikus ismerkedése egy diákbulin, egyre sűrűsödő, közös programok, majd a kapcsolat komolyabb felvállalása, szenvedélyes jövőszövegítés... Mindketten real szakon folytattuk a tanulmányainkat, és úgy tűnt, nemcsak az intellektuális érdeklődést illetően, hanem az élet szinte minden területén egy hullámhosszon vagyunk. Sokszor fordult elő, hogy elkezdtem egy mondatot, és ő befejezte. Ugyanazokat a könyveket szerettük, ugyanolyan stílusú zenét hallgattunk, és – ami talán a legnagyobb összekötő erő volt köztünk – erdélyieként ugyanazzal az élményvilággal és értékrenddel igyekeztünk helytállni az időnként nagyon is idegennek

érett anyaországban. Nem volt kérdés, hogy az egyetem után itthon, közös „fészkekben” gyümölcsöztetjük az odakint szerzett tudást, tapasztalatot. Igaz, hogy az „itthon” földrajzilag neki nem teljesen azt jelentette, mint nekem, ő ugyanis más megyéből származik, de, úgy tűnt, ez számára nem okoz álmatlan éjszakákat. Anélkül, hogy egy percig is gyözködnöm kellett volna – a rámenősség egyébként sem a stílusom –, úgy döntött, hogy velem jön haza.

– Hogy fogadta a családot? – kérdeztem. – Anyuék sokat hallottak róla az egyetem éveiben, az otthoniakkal folytatott internetes beszélgetések alatt be is mutatkozott nekik, úgyhogy nem volt számukra egészen idegen. Szerettük volna, ha már valamelyik szüniidőben megismerkedhet személyesen is a családommal, de ez sohasem jött össze. Rögtön a kicsengetés után érkezett el a nagy találkozás ideje. Minden az elvárásaink szerint zajlott, szépen, ünnepélyesen. A szüleim őszinte örömmel fogadták a választottamat, ő pedig igyekezett a legromantikusabb arcát mutatni nekik. Szinte olyan volt az első, otthon töltött délutánunk, mint egy leánykérés. De erre sem kellett sokat várni. Októberben, születésnapjára ajándékként kaptam meg a jegygyűrűt, és a következő év tavaszán megtartottuk az esküvőt.

– Gondolom, azelőtt volt alkalom megismerkedni a párod családjával – szóltam közbe.

– Természetesen, még az együttélésünk első hónapjában elvitt hozzájuk. A szülei ki-

A megfelezett fészkek

Hétköznapi történet

– Nagy Székely István –

csit visszafogottabban mosolyogtak rám a bemutatkozáskor, mint az enyéme rá, de az első perctől éreztem, hogy jóindulattal viszonyulnak hozzám. Az anyós-após téma nem is jelentett soha kihívást a kettőnk kapcsolatában. Egy ennél sokkal alatomosabb és erősebb problémával kellett megküzdenuk – a megszokásban, rutinosodásban gyökerező unalommal. Ezt a csatát pedig elvesztettük. Persze, nem egyik napról a másikra, inkább szépen, fokozatosan. A páromnak hi-

hetetlen gyorsasággal sikerült munkát találnia a szakmájában, és én is elég hamar elhelyezkedtem a magam szakterületén. Szinte egyszerre, nagy lendülettel kezdtünk bele a „mókuskerekedésbe”, és sokáig észre sem vettük, hogy miközben a körkörös vágatában egyre feljebb jutunk a szakmai ranglétrán, egymástól véstesen távolodunk. Igaz, továbbra is voltak illuzórikus, pihentető pillanataink, például amikor végre beköltözhettünk a rég vágyott „fészekbe”. Nem sokkal az esküvő előtt hunyt el az apai nagytatám, egy garzon maradt utána, amit édesapám az én nevemre íratott. Rövid időn belül találtam rá vevőt. Anyósoméktól is kaptunk egy jelentős összeget, ehhez még hozzáadódott a lakodalmi pénz, és így bankkölcsön nélkül meg tudtuk venni ezt az első osztályú, kétszobás lakást. Hetekig ünnepeztük az álmunk valóra válását, persze, nem pezsgővel és kaviárral, hanem közös, minőségi idővel, egymásra figyelve, szeretetben. Aztán ez az időszak is elillant, mi pedig lelkesen térünk vissza a hétköznapi pörgésbe. Rendszerint estére, kicsavart cit-

romként értünk haza a munkából, sokszor beszélgetni sem jutott már energiánk. Közben eszünkbe sem jutott, hogy bármi gond lenne a kapcsolatunkkal. A párom egy csapatépítő hétvégén ébredt rá, hogy valami nincs rendben. Csak hetekkel később merte elmondani, hogy sokkal felszabadultabban érezte magát a kollégákkal, mint velem. A vallomása közben mindegyre azt hajtogatta, hogy szeret, és nem akar elveszíteni... Hát így kezdődött a közös történetünk furcsa, sokak szerint értelmetlen fejezete. Hét év telt el azóta. Ma már mindkettőnknek megvan a saját élete, amit időnként egy-egy szerelmi kapcsolat is színesít. – Pillanatnyi csend járt át a szobát, aztán Emese újra rám emelte barátságos, meleg tekintetét. – Tudom, hogy most azt fogod kérdezni, nem megalázó-e ez a léthelyzet, és miért nem válnak el, vagy legalább miért nem költözünk szét. Talán a kényelem a kulcsszó, talán valami egészen más... Az biztos, hogy az együtt töltött évek alatt megszoktuk, megszerettük mindazt a komfortot, amit ez a lakás kínál, és ha osztozkodni kellene rajta, az árából legfeljebb egy-egy garzonra telne. Az pedig, hogy valamelyikünk kifizesse a másikat, igazi anyagi mélyrepülést jelentene, bármennyire is jól keresünk. Elfogadtuk, és tiszteletben tartjuk egymás életterének szabályait, azt hiszem, ez teszi működőképessé ezt az egészet. De azt sem tartom elképzelhetetlennek – mi tagadás, kicsit reménykedem is benne –, hogy ennél több az, ami egy fedél alatt tart. Egy olyan mély, lelki kötelék, amit valamikor szerelemnek, most barátságának hívunk. Tisztában vagyok azzal, hogy erre majd sokan legyintenek, de nincs is szándékomban meggyőzni bárkit is a magam igazáról. Én hiszek benne, és ez nekem éppen elég.

Beszélgetés B. Fülöp Erzsébettel, a doktori iskola vezetőjével

A jövőben cekkernyi múlt

PhD és DLA, avagy doktori cím – az egyik legmagasabb (a legtöbb országban a legmagasabb) tudományos fokozat, amelyet elérhetünk. Az ország legkisebb felsőoktatási intézményében, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen is létezik doktori iskola, amelynek keretében megszerezhető eme tudományos fokozat, és ahol érdekes, gazdag és sokrétű kutatómunka folyik, melynek eddigi eredményei immár hiánypótló kiadványok formájában is materializálódtak. A doktori iskola működése, az ott zajló oktatás sokak számára rejtélyesnek, elérhetetlennek, misztikusnak tűnhet, holott valójában nem az: a kutatások eredményei önmagukért beszélnek, kézzelfoghatóak, egyetemes és lokális tudásunkat egyaránt gazdagítják. Mindezekről, illetve az elmúlt időszakról a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem doktori iskolájának vezetőjével, B. Fülöp Erzsébet Jázsai Mari-díjas színművésznővel, egyetemi docenssel beszélgettünk.

Fotó: Rab Zoltán

Kaáli Nagy Botond

– *Hogyan vészeltétek át az elmúlt évet, a Covid-időszakot?*

– Szerintem minket érintett a legkevésbé, hiszen a színháztudomány alapvetően a színház művészetének elméleti megközelítése, és emiatt is nyugodtan tudtuk online formában, Zoom platformon tartani az órákat. Talán ország szinten is mi voltunk az elsők, akik reagáltunk erre a helyzetre, hiszen már május 8-án szerveztünk egy sok résztvevős online konferenciát a doktoranduszainkkal, amire behallgattak Kolozsvárról is diákok, voltak résztvevők Marosvásárhelyről, részt vettek rajta a kollégáink, jó kezdeményezés volt, nem vetett bennünket vissza ez a helyzet. Az órákat is simán tudtuk online tartani, hiszen a magyar doktoranduszok tanárai – Jákfalvi Magdolna professzor asszony és Kékesi-Kun Árpád professzor – Budapestről érkeznek, a román tanáraink – Sorin Crișan professzor és Alina Nelega professzor asszony – itteniek, így az online órák sem okoztak gondot.

– *Az oktatás maga hogyan zajlik egy doktori iskolában? Mindannyian tudjuk, hogy a doktori képzés az oktatás legmagasabb szintjét képviseli, de mi az, ami ezen belül is a legfontosabb?*

– Az első, legfontosabb lépés, hogy az a doktorandusz, aki jelentkezett, egy megalapozott kutatási tervvel jöjjön, hiszen az ő téziséről lesz szó, és sokat számít a meggyőződése, elhivatottsága a színházművészet területén választott szegmensben belül. Ebben segítenek az oktatóink majd mint témavezetők. A felvételt követő első évben kurzusok és szemináriumok vannak színháztudományi tematikákban. Őt oktatónk van, a hallgatók egyebek mellett etikát is tanulnak, ami nagyon fontos a plagizálás tisztázásának ügyében vagy az idézési technikák esetében. A tanáraink által tartott kurzusokba behallgatnak a doktoranduszok, megtanulják például a metodikát, egy tézis írásának metodológiáját, a Philther-módszert, de át is hallgathatnak más kurzusokra, ha úgy kívánják, és ezzel párhuzamosan más tanulási lehetőségeik is vannak. Például vendégtanárok előadásain

vehetnek részt. Ezt nagyon fontosnak tartotam, és az elmúlt időszakban pályázati feltétellel, a Bethlen Alap és a Studium Prospero Alapítvány támogatásával sikerült a szakma legnagyobb elméleti szaktekintélyei közül pár előadót Marosvásárhelyre hívni. Hatalmas sikernek könyvelem el, hogy nálunk tartott előadást például Chrisopher Balme, aki a színházi antropológia egyik legismertebb kutatója, vagy Patrice Pavis, aki az egyik legfontosabb színházelméleti szakember, a metodológiáját mi is folyamatosan használjuk az oktatásban. Személyesen eljött hozzánk, megnézte például A nyugalom című előadásunkat a Nemzeti Színházban. A Művészeti Egyetem rektora, a D.I. oktatója, Sorin Crișan professzor jóvoltából az eseményen részt vettek Egyiptomból, Tunéziából, Franciaországból, Németországból jelentkező doktoranduszok, kutatók is.

– *Ami az egyetemen zajló kutatási folyamatot illeti, nagy sikernek bizonyult a Philther-projekt, amelyről mi is írtunk korábban. Gondolom, tovább folyik a kutatómunka e projekt keretében is.*

– Köszönöm, hogy rákérdeztél, ez egy nagyon fontos alkotóeleme az oktatásnak. Lényegében ez a doktori iskola nemzetközi kutatási projektje, hiszen több ország egyeteméi, kutatói vesznek részt benne: Újvidékről, Budapestről, Marosvásárhelyről. A Philther résztvevői a színháztörténeti kánon kiemelkedő alakjait, alkotásait kutatják, archívumokból, levéltárakból, személyes gyűjteményekből igyekeznek feltárni és rögzíteni azt a színházi emlékezetet, ami nálunk nagyon hiányos. Ezért örülök, amikor a doktoranduszok a színházkutatásaikat, téziseiket színháztörténeti kutatásként gondolják el. Most két példa jutott eszembe: Boros Csaba doktoranduszunk, aki Harag György és zeneszerzője viszonylatában vizsgálja a Harag György által rendezett előadások színházi zenéjét. Megkereste Budapesten a több mint nyolcvanéves, látogatókat alig fogadó zeneszerzőt, és beszélgetett vele. Bajkó Edina doktoranduszunk Illyés Kinga munkásságát kutatja. Szerencsénk volt, mert az utódok beleegyeztek, hogy használhassuk

az ő személyes gyűjteményét, így a Köteles Sámuel utcában két cekkerben vitte a doktorandusz az anyagot, hogy átnézze, felleltározza, feltárja azt. Nagyon fontos ez a kutatás is. Az oktatóink – Ungvári Zrínyi Ildikó, Kékesi-Kun Árpád és Jákfalvi Magdolna – közös munkájának eredményeként a tavaly sikerült kiadni az igen vaskos Erdélyi magyar színháztörténet – Philther-elemzések című kötetet.

– *Írtam róla könyvkritikát, nagyon tetszett, igen jó ötletnek tartottam és tartom.*

– Igen, olvastuk, köszönjük szépen az odafigyelést, hiszen fontos esemény volt! A kötet írásába nagyon sok doktoranduszunk és oktatónk bekapcsolódott, az idétől pedig még inkább szeretnénk kiterjeszteni a kutatási lehetőségeket. Ungvári Zrínyi Ildikó koordinálásával közzétettük például a Harag György előadásainak elérhetőségét a közös csoportunkban, hogy angol és román nyelvű írások is születhessenek a témában.

– *Konferenciákat is szerveztek ilyen, illetve ezzel érintőleges tematikákban. Folyamatosan érkeznek a hírek a különböző konferenciákról, ám ezeket mennyiben szervezi a doktori iskola, illetve mennyiben a Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem?*

– A diákjaink, doktoranduszaink számára tartunk belső konferenciákat, amelyekbe – mint például májusban – külsősök is behallgattak. November 12-e és 14-e között szerveztünk egy háromnapos Harag-workshopot kilencvennégy résztvevővel, amiben voltak egyetemes színháztörténeti kutatásokról, romániai színháztörténeti kutatásokról, az archívumok állapotáról szóló értekezések, és előadást tartott Christopher Balme, avagy Cristina Modreanu, Nánay István, továbbá bekapcsolódtak a beszélgetésbe Tompa Gábor és Szász János is. Utolsó napon pedig sor került a nemzetközi doktoranduszkonferenciára. Az első nemzetközi konferenciát Béres András professzor, a doktori iskolánk volt igazgatója indította el a magyar nyelv napján, idén szerveztük meg a másodikat a SZFE-s diákok és a doktori iskola hallgatóinak részvételével; nagyon izgalmas szekciókra volt lebontva, különböző tematikákkal.

Ha nem online platformon szerveztük volna az eseményt, lehet, hogy nem számíthattunk volna ennyi résztvevőre, hiszen egyetlen, szemtől szemben tartott konferenciánkon sem voltak ennyien.

– *A jövő évre, tanévre vannak új terveitek, a jelenleg is zajló mellett új projektjeitek – mind kutatásilag, mind az iskola működése szempontjából?*

– Boros Kinga vezetésével folytatódik az erdélyi Philther-kutatás, amit szeretnénk kiterjeszteni: ha sikerülne angol nyelvre lefordítani az elemzéseinket, és abból is egy kiadást szerkeszteni, az csodálatos dolog lenne. Szeretnénk újabb kiadásokat szerkeszteni a Philther-kutatásokból, folytatni a konferenciáinkat, és egy nyári színháztudományos műhely szervezését is tervezem, ahol azok is betekintést nyerhetnének a nálunk zajló kutatási folyamatba, akik éppen felvételre készülnek hozzánk. A nemzetközi hírű szakemberek további meghívását is nagyon fontosnak és hasznosnak tartom, hiszen beszélgethetnek velük a hallgatóink, kérdéseket tehetnek fel nekik. A nemzetközi tekintélyű szakemberek hozzáadhatnak ahhoz a megalapozáshoz, metodológiához, amelyet az első éveinknek a doktori iskola biztosít. Albert Mária segítségével januárban elindítottunk egy publikációs sorozatot, a Communitas Alapítvány támogatásával, a már megírt tézisek kiadására. Ennek keretében januárban jelenik meg Nagy Imola és Berekméri Katalin egyetemi oktatók dolgozata könyv formájában. Remélhetőleg ebben a sorozatban legalább ötven tézist megjeleníthetünk az elkövetkezendő évek alatt, ezzel is segítve a doktoranduszainkat.

– *Az iskola presztízsét is növeli a neves vendégtanárok jelenléte.*

– Igen, több érdeklődőt, doktoranduszt sikerül bevonni mind itthonról, mind külföldről. A következő fontos lépés a doktori iskola további nemzetköziesítése lenne. Remélem, hogy az idén sikerül részt vennünk azokon a nemzetközi egyetemi vásárokon, amelyekeken néha hatvan ország felsőoktatási intézményei is jelen vannak. Szeretném, ha a doktori iskola is képviseltetné magát ezeken a találkozókön. Ezt már a tavalyra is szerettem volna, de a vírushelyzet miatt akkor nem lehetett. Egy-egy ilyen részvétel azt jelenti, hogy alapos anyaggal, oktatók és hallgatók részvételével, előadások tartásával, szóróanyagokkal, bannerekkel bemutatjuk a doktori iskolát a nemzetközi egyetemi közösségnek. A legkisebb hazai egyetem vagyunk, de úgy gondolom, hogy nagyon fontos lépéseket tettünk a nemzetköziesítés felé. Ennyi rendezvényünk talán soha nem volt, mint az utóbbi években. Minden évben szervezünk felvételt, és a színházi szakterület számos szegmensét lefedik azok a kutatási tematikák, amelyekkel évenként jelentkeztek a leendő doktoranduszok.

– *Mindez pedig hozzátevéődik az egyetemes és erdélyi színháztörténethez, a kollektív tudáshoz, hiszen ez egy eléggé kevésbé kutatott szelethez a kulturális életnek...*

– Igen, és ezt a hallgatóink száma is igazolja: amikor a doktori iskola indult, egy-két hallgatónk volt, most már száz fölött van a doktoranduszaink száma. Bárkinek, akit a színházi szakterület érdekel, és a doktori iskola keretében, annak segítségével hároméves kutatási periódus alatt szeretné professzionális feltételek között, nemzetközi hírű témavezetőink irányításával kutatni, üzenem: ne odázza el, próbálja ki!

Szerkeszti: Benedek István

Közel félmilliárd lejes veszteséggel zárta 2020-at az állami légitársaság

Tavaly 454 millió lej (93,2 millió euró) vesztesége volt a román állami légi társaságnak, a Taromnak, amely immár tizenharmadik éve zárta veszteségesen a mérlegét – adta hírül hétfőn a média.

Az Economica.net gazdasági hírportál közlése szerint eredetileg 315 millió lej veszteséget ütemeztek be, de a koronavírus-járvány a várakozásoknál mélyebb válságba sodorta a vállalatot. A bevételek értéke 573 millió lej volt, ami alig valamivel több mint a hat hónappal korábban remélt 1 milliárd lej fele. A vállalat annak ellenére termelt veszteséget, hogy a kiadások 300 millió lejjel csökkentek az eredetileg tervezetthez képest, ami a járatok szüneteltetéséből származott. A vállalat tavaly 36,7 millió euró állami segínyt kapott a román államtól, amit az Európai Bizottság is jóváhagyott, de a vállalatnak 380 millió euróra lenne szüksége. A Tarom az állami segínyért cserében szerkezeti átalakítási reformot kezdett tavaly, amelynek célja nyereségesé tenni működését. A legoptimistább forgatókönyv szerint csak 2024-ben válhat ismét nyereségesé, de a pesszimistább becslések szerint ez csak 2027-ben következhet be. A Tarom legutóbb 2007-ben regisztrált profitot, amikor a fapados légitársaságok még nem törtek be a román légi közlekedési piacra. (MTI)

Jelentősen visszaesett az export

Romániában a kivitel 11 százalékkal, 57,102 milliárd euróra csökkent a tavalyi első tizenegy hónapban 2019 azonos időszakához mérten – közölte hétfőn az országos statisztikai intézet.

A vizsgált időszakban a behozatal is mérséklődött 7,7 százalékkal 73,536 milliárd euróra.

Románia külkereskedelmi mérlegének hiánya a tavalyi január–november időszakban elérte a 16,433 milliárd eurót, ami 908,7 millió euróval haladta meg a 2019 első tizenegy hónapjában jegyzett értéket.

Tavaly novemberben az export 0,6 százalékkal, 6,029 milliárd euróra nőtt, míg az import 1,5 százalékkal, 7,603 milliárd euróra emelkedett 2019 novemberéhez képest, így novemberben 1,573 milliárd euró volt a külkereskedelmi mérleg hiánya.

Románia külkereskedelmének 74 százalékát az EU 27 tagállamával bonyolította le. A kivitel 48 százalékát, valamint a behozatal 37 százalékát járművek és szállításra alkalmas felszerelések tették ki, amelyek mind a kivitelben, mind a behozatalban a fő tételt képezték. 2019-ben 14,3 százalékkal, 17,280 milliárd euróra nőtt a külkereskedelmi mérleg hiánya az előző évhez mérten. Románia tavalyelőtt 1,9 százalékkal többet, 69 milliárd euró értékben exportált, miközben 4,2 százalékkal többet, 86,283 milliárd euró értékben importált 2018-hoz képest. (MTI)

EB: 20 millió eurós alap segíti a kkv-kat szellemi tulajdon-jogaik védelmében

Hétfőtől a kis- és közepes vállalkozásokat (kkv-k) 20 millió eurós támogatási alap segíti szellemi tulajdon-jogaik védelmében – közölte az Európai Bizottság (EB) hétfőn.

A támogatási program keretében igényelhető finanszírozás révén az uniós vállalkozások hatékonyabban tudnak érvényt szerezni jogaiknak.

Az új program visszatérítés formájában biztosít pénzügyi támogatást a vállalkozásoknak, cégenként legfeljebb 1500 euró értékben. A támogatás a szellemi tulajdonnal foglalkozó hivatásos auditorok által nyújtott szolgáltatások igénybevételét, valamint védjegyek és formatervezési minták bejelentését könnyíti meg a cégek számára. Idén öt pályázati fordulóban lehet majd támogatást igényelni, amelyek közül az első hétfőn indul. A követelményekről, a határidőkről és egyéb tudnivalókról az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) magyar nyelven is elérhető weboldala (<https://euiipo.europa.eu/ohimportal/hu/online-services/sme-fund>) ad tájékoztatást.

A támogatási alap működését az Európai Bizottság és az EUIPO támogatja. (MTI)

A lakossági hitelek és betétek alakulása Romániában és Erdélyben

A háztartási hitelek és betétek időbeni alakulását elemezte az Erdélystat, figyelembe véve a 2008 és 2020 közötti változásokat, illetve külön kitérve a járványidőszakot jellemző trendekre.

Románia az EU-s mezőnyben az utolsó helyen szerepel az egy lakosra jutó hitel- és betétállomány tekintetében. 2020 januárjában az egy főre jutó háztartási hitelállomány értéke 1555 euró volt Romániában, ami kevesebb mint tizede az EU-s átlagnak (15 561 euró), ezzel a kelet-közép-európai országok rangsorában is az utolsó helyet foglalja el, Magyarország (2177 euró) és Bulgária (1770 euró) után. Az egy lakosra jutó háztartási betétek összege 2420 euró volt, ami az EU-s átlag alig több mint nyolcada, ezzel a tagállamok rangsorában szintén az utolsó helyen szerepel Lettország (3975 euró) és Magyarország (3135 euró) mögött.

Mindez annak ellenére van így, hogy az elmúlt tizenhárom évben a megtakarítások fokozatosan és jelentősen nőttek az országban. A hitelállomány – a lakáskölcsönök töretlenül növekvő igénybevétele és a fogyasztási hitelek enyhe visszaesése mellett – szintén jóval az inflációt meghaladó mértékben növekedett 2008 és 2020 között.

Erdélyben a hitelállomány országossal megegyező növekedése mögött egyre jelentősebb regionális különbségek húzódnak. Székelyföldön a legkisebb az egy főre jutó hitelek mértéke, 497 euró az erdélyi 1367 eurós, illetve a romániai 1555 eurós átlaggal szemben. Erdélyben belül Közép-Erdélyben, illetve a Bánságban kiemelkedő az egy főre eső bankkölcsönök mértéke. A háztartási hitelállomány az elmúlt tizenhárom évben 150%-kal emelkedett, a növekedés elsősorban a lakáshitelek iránti kereslet stabilan emelkedő tendenciájának köszönhető, amely a vizsgált

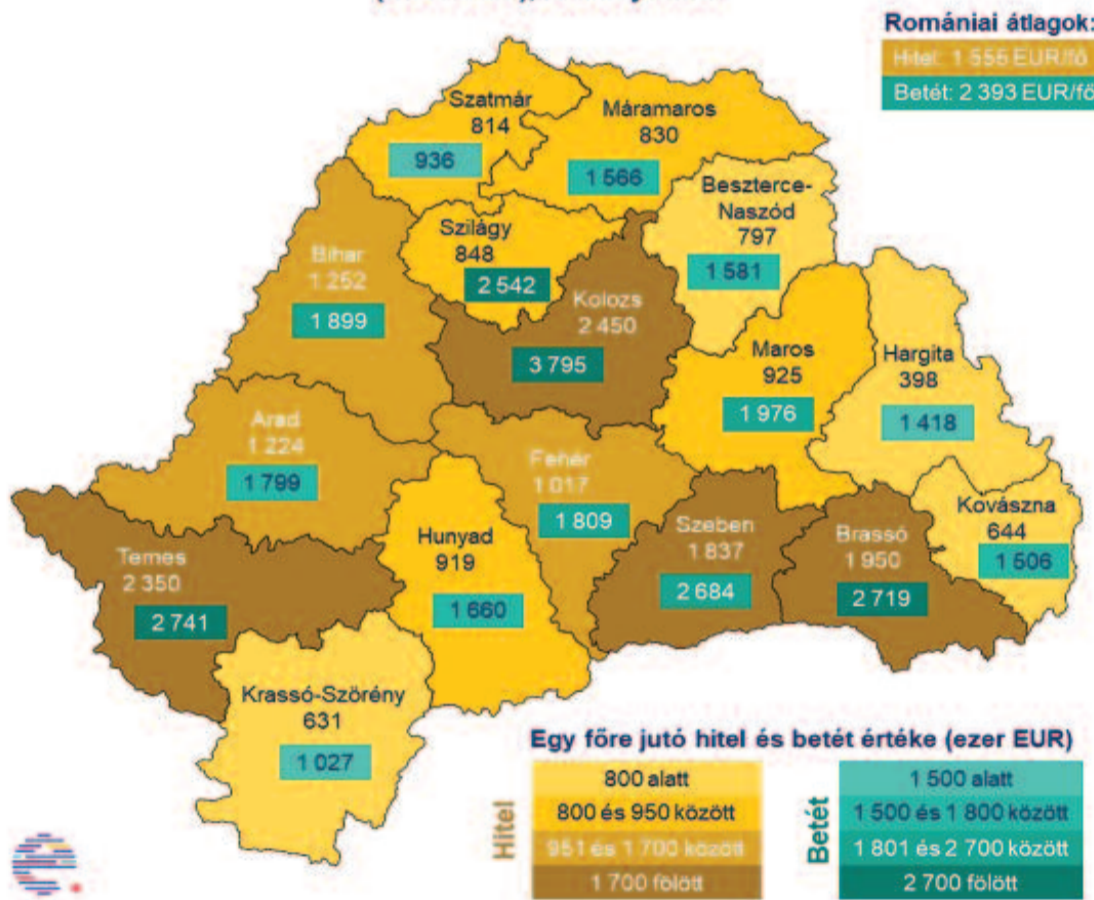
időszakban következetesen, évente átlagosan mintegy 1 milliárd euróval bővült. A nem teljesítő hitelek aránya Erdélyben belül 2020 januárjában a partiumi megyékben (3,8%) és Dél-Erdélyben (3,4%) volt a legmagasabb, Székelyföldön pedig a legalacsonyabb (1,5%).

A megtakarítások esetében kisebbek, de szintén jelentősek a regionális egyenlőtlenségek: az egy lakosra vetített bankbetétállomány Erdély egészében 2156 euró, Közép-Erdélyben 3015, Dél-Erdélyben 2290, Bánságban 2127, Partiumban 1732, Észak-Erdélyben 1572, Székelyföldön pedig 1453 euró volt 2020 januárjában. Bár a betétek gyarapodása 2008 és 2020 között körülbelül háromszoros volt mindegyik erdélyi régióban, abszolút értékben ez azt eredményezte, hogy a nagyobb tartalékokkal rendelkező régiók előnye tovább nőtt – miközben egy átlagos közép-erdélyi lakosra jutó megtakarítás 2114 euróval lett több, egy székelyföldi csupán 972 euróval gyarapodott.

A koronavírus-járvány hatásai eltérő mértékben érintették a lakossági hitel és betétállomány változását. 2020 januárja és októberé között a lakossági hitelállomány összességében 102%-ra emelkedett úgy, hogy a fogyasztási hitelek 97,5%-ra csökkentek, a lakáshitelek pedig 104,8%-ra nőttek. A megtakarítások volumene ugyanakkor közel 110%-ra nőtt. Összességében elmondható tehát, hogy a járvány időszakát október végéig az óvatosabb pénzgazdálkodás – a fogyasztás visszafogása és a tartalékolás – jellemezte, a lakáshitelek alig csökkenő igénybevétele mellett. A nagyobb megtakarítás és a fogyasztói hitelezés visszaesése azokban a hónapokban volt jellemző, amikor a szigorúbb járványügyi korlátozások voltak érvényben.

A teljes elemzés az Erdélystat.ro honlapon olvasható. (közlemény)

Az egy főre jutó háztartási hitel- és betétállomány Erdély megyéiben (ezer EUR), 2020. január

Javult a gazdasági hangulat decemberben az euróövezetben és az EU-ban

A vártnál nagyobb mértékben emelkedett decemberben az euróövezet és az Európai Unió gazdasági hangulatindexe, köszönhetően annak, hogy érezhetően nőtt a bizalom a feldolgozóipar és a fogyasztók körében, valamelyest kisebb mértékben pedig az építőiparban is, párhuzamosan azzal, hogy erősödtek a normalizálódáshoz fűzött remények a koronavírus elleni védőoltások engedélyezésével.

Az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósága (EcFin) által kiadott jelentés szerint az euróövezetben decemberben 2,7 ponttal, 90,4 pontra kúszott fel a fogyasztóknak a gazdaságba vetett bizalmát tükröző gazdasági hangulatindex (Economic Sentiment Indicator, ESI) értéke.

Elemzők kisebb emelkedésre, 90,0 pontos értékre számítottak a novemberi 87,7 pont után.

Az Európai Unióban 2,8 ponttal 89,5 pontra nőtt a gazdasági hangulatindex.

A gazdasági hangulatindex hosszú távú átlaga 100 pont minden tagállam esetében. A 100-nál magasabb pontszám a gazdaságot derülátóan megítélők túlsú-

lyára utal, az alacsonyabb viszont borús kilátásokat tükröz.

Az euróövezetben a gazdasági hangulatot leginkább az javította, hogy sokkal bizakodóbbá váltak a feldolgozóipar szereplői és a fogyasztók, viszont a kiskereskedelem és a szolgáltatási szektorban tovább romlott a hangulat.

A 19 tagú euróövezetben az ipari bizalmi index 2,9 ponttal, mínusz 7,2 pontra emelkedett. Elemzők mínusz 8,1 pontot vártak. A szolgáltatások bizalmi indexe 0,3 ponttal, mínusz 17,4 pontra süllyedt, így nagyon messze áll a 6,3 pontos hosszú távú átlagtól. Elemzők javulásra, mínusz 15 pontra számítottak.

A fogyasztási bizalmi index értéke 3,7 ponttal mínusz 13,9 pontra, míg az építőipari 1,4 ponttal mínusz 7,9 pontra nőtt.

A legnagyobb euróövezeti gazdaságban, Németországban 0,1 ponttal, 94,3 pontra, Franciaországban 2,1 ponttal, 89,2 pontra, Olaszországban 6,8 ponttal, 88,3 pontra, Spanyolországban pedig 3,3 ponttal, 90,8 pontra emelkedett a gazdasági hangulatindex értéke decemberben. (MTI)

Női cselgáncsozót először választottak legjobbnak

Karakas Hedvig hálás a nemzetközi szövetségnek, amiért megrendezte a prágai Európa-bajnokságot, és megnyerhette az aranyat. Fotó: Karakas Hedvig közösségi oldala

Első női cselgáncsozóként vehette át az Év Sportolója díjat hétfőn az Európa-bajnok Karakas Hedvig.

„Óriási megtiszteltetés, hogy a sportújságírók úgy gondolták, én vagyok a legjobb női sportoló. A sportágunk képzeletbeli «abszolút» kategóriájában is dobogós vagyok, hiszen előttem csak Kovács Antal és Braun Ákos kapta meg az újságírói elismerést” – mondta az MTI-nek a 30 éves sportoló, aki nem titkolta, hogy az öröm mellett kicsit vegyes érzések vannak benne.

„Tisztában vagyok azzal, hogy nagy előnyt jelentett, hogy nekünk volt nemzetközi versenyünk. Hálás is vagyok a nemzetközi szövetségnek, amiért megrendezte a prágai Európa-bajnokságot. Reálisan látom a helyzetet, a tavalyi nem volt teljes év, nem volt olimpia, és sok sportágban világ- és Európa-bajnokságot sem rendeztek. Persze ettől számomra nem kisebb értékű a díj, így alakult az élet” – magyarázta, és hozzátette, soha nem foglalkoztatta az Év Sportolója elismerés, mert nagyon erős a magyar sport, és rengeteg remek női versenyző van.

A részleges bokaszalag-szakadásából lábadozó Karakas arról is beszélt, hogy az Európa-bajnoki diadalban húsz év tapasztalata is benne van. Többek szerint a munkája alapján már régóta az első három között van a helye, de eddig rendre „elcsúszott” a lehetőség kapujában.

„Eddig elgörcsöltem a versenyeket, mentális problémáim voltak. A koronavírus-járvány miatti nehéz időszak viszont ráébresztett arra, hogy az élsport csak egy szelete az életnek, nem szabad túlságosan azzal foglalkozni, hogy mit érhetnek el egy versenyen” – mondta, és nem titkolta, hogy kezdetben szinte sokkolta az olimpia elhalasztása, aztán ráébredt, hogy vannak más fontos dolgok is az életben. A gondolkodásmódjában bekövetkezett változás hatására az Európa-bajnokságra már „nem görcsölt rá”, és az eredmény igazolta, hogy jó úton jár.

„Az az időszak, ami kezdetben megrémisztett, végül pozitívan hatott. A mi versenynaptárunk nagyon sűrű, most viszont egy nyugodt időszak volt az Eb előtt, kiszálltam a mókuserékből. Ezt a nyugalmat a szerveztem is értékelte, nem kellett versenyről versenyre fogyasztanom, hogy hozzam a súlyomat, vagyis testben és mentálisan is rendben voltam” – fogalmazott a BHSE dzsúdósa, jelezve, bízik benne, hogy az idén valóban megrendezik az olimpiát.

„Kész a versenynaptár, és én olyan pozícióban állok, hogy már nem maradhatok le Tokióról. A kérdés csak az, hogy a legjobbak között tudok-e maradni, hogy kedvező sorsolást kapjak az olimpián” – fejtette ki Karakas Hedvig.

Szoboszlai Dominik és Karakas Hedvig 2020. Év Sportolója

A férfiaknál a labdarúgó Szoboszlai Dominik, a nőknél a cselgáncsozó Karakas Hedvig választotta meg a 2020-as Év Sportolójának a Magyar Sportújságírók Szövetsége (MSÚSZ). A 63. alkalommal rendezett szavazás győzteseit az M4 Sport – Az Év Sportolója gálán a Nemzeti Színházban hirdették ki, a díjátadót a koronavírus-járvány miatt nézők nélkül tartották.

Szoboszlai Dominik személyében először nyert a labdarúgó Év Sportolója díjat. Videóüzenetében a legjobb 21 éven aluli, Európában játszó labdarúgónak járó Golden Boy-díj szavazáson elért nyolcadik helyet, az Európa-bajnokságra történő kijutást és a korábbi klubjában, a Red Bull Salzburgban elért Év Játékosa elismerést emelte ki Szoboszlai, akinek az Izland elleni pőtlejtesen szerzett győztes gólját választották az év sportpillanatának. Az immár a Lipcsei RB-t erősítő támadó a találatot nagy élménynek nevezte, amely fordulópont volt karrierje szempontjából.

A nőknél elsőként záró, a tavaly novemberi, prágai Európa-bajnokságon győztes Karakas lezögezte: sok munka áll az eredmény mögött, amely nyomán első női dzsúdósaként érdemelte ki az elismerést.

Az év legjobbja hagyományos csapatsportokban a labdarúgó-válogatott, amely ott lesz a rész-

ben budapesti rendezésű Európa-bajnokságon, és feljutott a Nemzetek Ligája A divíziójába. A díjat átvevő Könyves Norbert felidézte: nagyot küzdött a nemzeti együttes, és reméli, hogy a vírushelyzet elmúltával ismét szurkolók előtt játszhatnak.

Az egyéni sportágak csapatversenyei kategóriában – akárcsak tavaly – a Babos Timea és a francia Kristina Mladenovic által alkotott női teniszpáros végzett az első helyen. Babos videóüzenetében kiemelte: büszke, hogy összetartó ket-tősükknek a világjárvány miatt kialakult nehéz körülmények között, kevés verseny mellett is sikerült két Grand Slam-viadalon, az Australian Openen és a Roland Garros-on is diadalmaskodnia 2020-ban.

Az edzők között a labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya, Marco Rossi kapta a legtöbb szavazatot. Az olasz szakvezető elmondta: családja, főképp nagyapja nagy rajongója volt az Arany-csapatnak, míg ő maga duplán boldog és büszke, hogy magyar szövetségi kapitány lehet.

A fogyatékos sportolók versengésében a szervátültetett Berente Judit bizonyult a legjobbnak.

Az elnökség döntése alapján az MSÚSZ életműdíját a tornász Keleti Ágnes, a világ legidősebb élő, 100 éves olimpiai bajnoka vehette át.

Szoboszlai Dominik válogatott labdarúgónak, az év sportolójának képe a kivetítőn az M4 Sport – Az Év Sportolója gála televíziós felvételén a Nemzeti Színházban 2021. január 8-án. A színpadon a Magyar Sportújságírók Szövetségének elnöke, Szöllösi György és a gála háziasszonya, Berkesi Judit. A 63. alkalommal megrendezett díjátadóra a koronavírus-járvány miatt nézők nélkül került sor. Fotó: MTI/Illyés Tibor

Kezdődik az első 32 csapatos férfi-kézi-vb

Legalább egy bravúrra szüksége lesz a magyar férfikézilabda-válogatottnak a negyeddöntőbe jutáshoz a ma kezdődő és január 31-ig tartó egyiptomi világbajnokságon, amelyen Románia nem szerzett részvételi jogot.

Ez lesz a 27. férfikézilabda-vb, de az első, amelyet már a megemelt létszámmal, 32 csapattal rendeznek. A válogatottak többségének nem kellett selejtezőt játszania. Áprilisban a koronavírus-járvány miatt törölték a selejtezősorozat hátralévő mérkőzéseit, és Európában a legutóbbi kontinensviadal végeredményét vették alapul a továbbjutók megállapításánál.

A Gulyás István, Nagy László és José María Rodríguez Vaquero által irányított magyar csapat a gízai A csoportban pénteken a Zöld-foki Köztársasággal, vasárnap Urugvajjal, jövő kedden pedig Németországgal találkozik. A középdöntőbe az első három helyezett jut, és ma-

gukkal viszik a másik két továbbjutó elleni eredményüket. A felsőházban négy hatos csoportban folytatódna a küzdelmek, a magyarokra továbbjutás esetén az Új Fővárosban az Európa-bajnok Spanyolország, Tunézia, Brazília és Lengyelország közül három csapat vár, és innen az első kettő jut a negyeddöntőbe.

A magyar válogatott dolgát nehezíti, hogy a koronavírus-fertőzésen átesett Ligetvári Patrik a vizsgálati eredményei alapján nem kapta meg a visszatéréshez szükséges orvosi engedélyt, ezért nem utazhat el Egyiptomba. Emellett a Szlovákia ellen tervezett mindkét felkészülési mérkőzés elmaradt, miután az ellenfél pozitív esetek miatt karanténba került, ezért a magyarok edzőmeccsek nélkül kénytelenek megkezdeni a világbajnokságot. A csapat legutóbb novemberben lépett pályára, amikor az Eurokupában 32-29-re legyőzte a spanyolokat,

majd 31-27-re kikapott a horvátoktól.

A magyar együttes a papírforma alapján elérheti a negyeddöntőt, ám ehhez szükség lesz a németek vagy a spanyolok legyőzésére. A csoportkörben kötelező győzelemnek számít a Zöld-foki Köztársaság és az Urugvaj elleni találkozó, a középdöntőben viszont várhatóan minden pontért alaposan meg kell majd küzdenie a magyar válogatottnak, amely ma utazik Egyiptomba.

A dobogóra kerülésre ezúttal is Németország, Spanyolország, a címvédő Dánia, Norvégia és Horvátország a leginkább esélyes, de Franciaország vagy Szlovénia éremszerzése sem számítana meglepetésnek.

A nyitómérkőzést ma – romániai idő szerint – 19 órától Egyiptom és Chile játssza Kairóban (TV: M4 Sport, DigiSport 2, Telekom Sport 3, Look Sport 2).

A csoportok összetétele

- * A csoport: Németország, Magyarország, Urugvaj, Zöld-foki Köztársaság
- * B csoport: Spanyolország, Tunézia, Brazília, Lengyelország
- * C csoport: Horvátország, Katar, Japán, Angola
- * D csoport: Dánia, Argentína, Bahrein, Kongó
- * E csoport: Norvégia, Ausztria, Franciaország, Egyesült Államok
- * F csoport: Portugália, Algéria, Izland, Marokkó
- * G csoport: Svédország, Egyiptom, Svédország, Chile
- * H csoport: Szlovénia, Fehéroroszország, Dél-Korea, Oroszország

EGYPT 2021
27TH MEN'S HANDBALL
WORLD CHAMPIONSHIP

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A tönkrement háztartási gépekre kártérítés igényelhető Áramkiesés okozta zavarok

Áramkiesés volt Románia északnyugati részén január 8-án, múlt pénteken délután, több megyét is érintett a hálózat károsodása. Az azt megelőző napokban olvasóink Mezőpanitból és környékéről, valamint Nyárádgálfalva községből, Bedéből jelezték a karácsonyi ünnepek alatt, illetve szilveszter estéjén ismétlődő árammegszakításokat.

Szer Pálosy Piroska

A Transselectrica szerint múlt héten az európai villamosenergia-átviteli rendszerben lépett fel hiba, amelynek okát még vizsgálják. Szatmár, Máramaros, Beszterce-Naszód, Kolozs, Fehér, Szeben, Hargita és Maros megyében volt gond az áramellátással, melynek nyomán a hőközpontok és más háztartási gépek sérültek, de gondok voltak a telefon- és optikai internethálózzal is.

Az ünnepek alatt a megyében történt áramkiesések miatt meghibásodott háztartási elektromos berendezések mellett olvasóink azt is nehezményezték, hogy többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült érdemleges tájékoztatást kapniuk a központi diszpécserszolgálatól. Az áramszolgáltató sajtóosztályát megkértük, tájékoztassanak a megyében észlelt gyakori áramkiesések okáról és olyan elérhetőségről, ahol hasonló esetekben a fogyasztók felvilágosítást kaphatnak.

2020. december 20. és 2021. január 5. között Maros megyében az alacsonyfeszültségű elosztóhálózaton öt alkalommal volt üzemzavar, négy esetben Panitban és egy alkalommal Bedében. Ugyanabban az időszakban a 20 kV-os középvezetési hálózaton négy alkalommal be nem tervezett árammegszakításra került sor. A Nyárádtő-Bánd közötti 20 kV-os vezetéken – amely Mezőpanitot, Mezőbergenyét és Mezőmadarast látja el árammal – szilveszter napján és január 5-én kellett beavatkozni hibaelhárítás miatt, a megrongálódott szigetelőanyagot cserélték ki. A Nyárádtő-Nyárádszereda hálózaton, amely Bedét is kiszolgálja, december 23-án két-három perces árammegszakítás volt. Az áramellátás véletlenszerű ingadozását a társaság nem tudta előre látni, sem megakadályozni, a megszakításokat azonban igyekeztek a lehető legrövidebb idő alatt orvosolni.

Tájékoztatás a 0265-929-es rövid számon is

Arra a kérdésre, hogy olvasóink hol tudnának érdemleges választ kapni a váratlan és ismétlődő árammegszakítások esetén, arról tájékoztattak, hogy éjjel-nappal hívható a 0265-929-es rövid szám, vagy a 0800-500-929-es zöldszámon a telefonos ügyelet. Arra a felvetésre, hogy az érintett települések lakóinak többszöri próbálkozás után sem sikerült a központi ügyelettel kapcsolatba lépni, hangsúlyozták, hogy árammegszakítás esetén megnőhet a telefonálók száma, így a várakozási idő is, mindaddig, amíg egy operátor válaszol. Abban az esetben, ha a fogyasztó megunja a csöngetést, és megszakítja a hívást, az újabb próbálkozás esetén automatikusan a hívások szerinti várakozási sorrendbe helyezik. Az előre megtervezett

munkálatokról pedig a helyi sajtóban és a társaság www.distributie-energie.ro honlapján tájékoztatják a fogyasztókat.

A kártérítési igényt mihamarabb jelezni kell

Az Országos Energiaszabályozó Hatóság 2015. évi 177-es számú rendelete értelmében a fogyasztók kártérítésre jogosultak, amikor az áramszolgáltató hibájából tönkremegy valamely háztartási berendezés. Az ünnepek alatti árammegszakítások során a hálózaton nem keletkezett túlfeszültség, így a reklamálo olvasónak a tévékészüléke sem az árammegszakítások miatt mehetett tönkre. Annak ellenére tájékoztattak, hogy hasonló esetekben a fogyasztók a lehető legrövidebb időn belül forduljanak ahhoz az áramszolgáltatóhoz, amellyel érvényes szerződésük van, és igényeljk a kártérítéshez szükséges típusnyomtatványt, amely a 2015. évi 177-es rendelet 1-es melléklete. A nyomtatványt kitöltve a személyazonossági igazolvány másolatával kell benyújtani.

Az érintettek elnézését kérik a kellemetlenségekért, és az áramfogyasztókat a szolgáltatás minőségének folyamatos javításáról biztosítják – áll a DEER sajtóosztályának közleményében.

Rendőrségi figyelmeztetés Óvatosabban a közutakon!

Az utóbbi hetek időjárás-előrejelzései, a gyakran hóvihart, csapadékot, erős szél- lökésekkel előrevetítő veszélyesek miatt a balesetek elkerülése végett a közúti rendőrség elővigyázatosságra inti a járművezetőket és gyalogosokat.

Pálosy Piroska

Három személy életét veszítette, kettő pedig megsérült hétfőn, január 11-én az A1-es autópálya 270. kilométerénél, a Szeben megyei Szelistye település környékén bekövetkezett balesetben, miután egy személygépkocsi hóeltakarító munkagépnek ütközött (a mellékelt fotón). A baleset a Déva-Nagyszében menetirányban, eddig ismeretlen körülmények között történt, a hóeltakarító gép a sürgősségi sávot takarította, és mind a villogó fényjelzése, mind a vészjelzője működött.

Az elmúlt időszakban végzett közúti ellenőrzések nyomán levont következtetések és a balesetek számának növekedése miatt a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség a közúti szabályok és a jelzőtáblák szigorú betartására figyelmeztet, ugyanakkor ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy a járművezetők igazítsák a haladási sebességet az időjárási viszonyokhoz, elindulás előtt pedig tájékozódjanak az útviszonyokról. Nedves, hóval, jéggel borított útesten csökkent-

sék a sebességet, türelmesen vezessenek, ne váltsanak hirtelen irányt, ne fékezzenek váratlanul, csak akkor, ha megbizonyosodtak arról, hogy manőverükkel nem veszélyeztetik a saját vagy mások biztonságát.

A legfontosabb az útest állapotához megfelelő vezetési stílust alkalmazni, ennek érdekében ajánlatos kerülni a hirtelen fékezést, sebességváltást, amelyek a jármű megcsúszását okozhatják. Csúszós útesten a motorfék használata ajánlott, ugyanakkor óvakodni kell a veszélyes előzésektől is.

Elindulás előtt bizonyosodjanak meg arról, hogy a szélvédőn, az oldalsó és hátsó ablakokon megfelelő a kilátás, az ablaktörlők és a klímaberendezés, a páratlanító kifogástalanul működik.

A követési táv betartásával elkerülhető a koccanás abban az esetben, ha az elöl haladó hirtelen lefékező. A téli gumi mellett fontos a hólánc, homokzsák, lapát, elegendő üzemanyag a járműben, felkészülve az előre láthatatlan eseményekre.

A gyalogosok csakis a járdán közlekedjenek, az útesten pedig a kijelölt gyalogátkelőhelyeken, vagy a jelzőlámpa zöld jelzése után keljenek át.

Fontos, hogy csak azután lépjenek az útestre, miután megbizonyosodtak arról, a járművezető számára is egyértelművé vált ez a szándékuk.

Fotó: Regionális Útügyi Igazgatóság

A Dél-erdélyi Electrica a DEER része

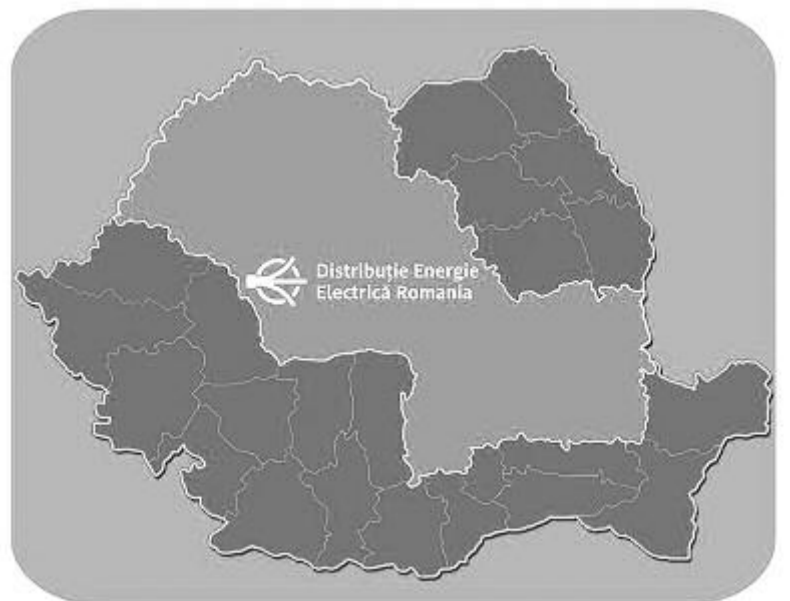
Egybeolvadt a három disztribúciós csoport

A három energiaelosztó társaság egybeolvadása nyomán január elsejétől létrejött a Distribuție Energie Electrică România SA (DEER), azaz a Romániai Elektromos Energiát Elosztó Részvénytársaság.

Az Electrica három csoportjának a sikeres fúziójáról tájékoztatott közleményben az elektromos energia terjesztésével foglalkozó társaság. Az észak-erdélyi, a dél-erdélyi és az észak-havasalföldi társaság fúziójával 2021. január 1-től megalakult a Romániai Elektromos Energiát Elosztó Részvénytársaság (DEER). Az erre vonatkozó jóváhagyást az Electrica Rt. igazgatótanácsa tavaly május 27-i közgyűlésén fogadta el a 2019–2023 közötti időszakra vonatkozó stratégia részeként. Ennek eredményeképpen a DEER 198.988 kilométer hosszúságú elektromos hálózatot működtet 18 megyében, az ország három földrajzi térségében, mely Románia területének 40,7 százalékát teszi ki, több mint 3,8 millió felhasználóval.

Corina Popescu vezérigazgató szerint közép- és hosszú távon valamennyi érintett fél megtapasztalja majd a fúzió hasznosságát, amely költséghatékonysággal, a digitalizációs folyamatok felgyorsulásával, a szolgáltatások minőségének javulásával és a teljesítmény növelésével jár majd.

A DEER ezentúl az elektromos energia terjesztéséért Kolozs, Máramaros, Szatmár, Bihar, Beszterce-Naszód, Brassó, Fehér, Szeben, Maros, Hargita, Kovászna, Prahova, Buzău, Dâmbovița, Brăila, Galac és Vrancea megyékben felel majd. Regionális szinten tizennyolc kirendeltséggel rendelkezik, melyek székhelyei Kolozsváron, Nagyváradon, Nagybanján, Szatmárnémetiben, Besztercén, Brassóban, Gyulafehérváron, Marosvásárhelyen, Zilahon, Nagyszébenben, Csíkszeredában, Sepsiszentgyörgyön, Ploiești-en, Brăilán, Galacon, Buzăuban, Târgoviște és Focșani-ban találhatók. 2014-től napjainkig az Electrica csoport 4,39 milliárd lejt fektetett be a hálózat korszerűsítésébe és a műszaki fejlesztésekbe. (pálosy)

Ki lőtt ránk 1989. december 22-én?

A marosvásárhelyi események ügyészségi okiratai

Korábbi lapszámainkban a hozzánk eljuttatott dokumentumok alapján a katonai ügyészség kivizsgálása nyomán felgöngyölítettük az 1989. december 21-i és 22-i marosvásárhelyi eseményeket. Mind alapfokon, mind a legfelsőbb katonai bíróság mellett működő katonai ügyészség megállapította, hogy a körülményekre való tekintettel – a statárium és a forradalmárok nyomására – húzták meg a ravaszt a karhatalmi erők (a honvédelmi, valamint a belügyminisztérium kötelékében szolgált katonák, rendőrök és államvédelmisesek). A határozat ellen 2006. szeptember 15-én az 1989. December 21. Szervezet keresetet nyújtott be a Legfelsőbb Bíróság és Semmitőszék mellett működő katonai ügyészséghez, amely véglegesen felmentette a vád alá helyezettakat.

Vajda György

(Folytatás a tegnapi lapszámból)

Felmentett felelősök

A marosvásárhelyi katonai ügyészség öt évig tartó kivizsgálását követően az 1994. április 12-i rendelkezés alapján felmentették a bűnvádi eljárás alól Igręț Viorel, Ifimie Neculai nyugalmazott rendőrezredest és Dobrescu Miut, valamint Mașcan Alexandru, továbbá Buculei Ionel, Deaconu

mert a jármű egyik kereke beszorult a szegletkövek közé. Amint meghúzta a ravaszt, érezte, hogy a cső hirtelen vízszintes helyzetbe kerül, anélkül, hogy irányította volna. A kivizsgálásból kiderül, hogy a páncéltornyon levő egyik tüntető ütötte meg a csövet, amely elfordult eredeti állapotából. Mașcan Alexandru meglepte az incidens, és nem vette le ujját a ravaszról, így néhány lövedék vízszintesen és lefelé hagyta el a puskacsövet. A kivizsgálások alapján megállapították,

Szolidarizálás a hadsereggel

a katonák, mind a tüntetők soraiból kihallgatott tanúk igazolták, hogy vertikális lövést adtak le, a golyók az embertömegek fölött szóródtak szét. Ezt igazolták a közelben levő épületeken azonosított becsapódások, s az a tény is, hogy a jelentős mennyiségű, 512 golyó kilövése mindössze 27 személyt sebesített meg, közülük is többet is a lepattanó lövedékek érintettek. A helyszíni ellenőrzések és a törvényszéki orvostani látletek alapján megállapították, hogy a páncélozott járművekből származó 14,5 mm-es lövedékek miatt elhunyt Pajka Károly (életfontosságú szerveit érintette, és egy lepattanó lövedék három törést okozott), Hegyi Lajos (több ilyen lövedék találta el), Bodoni Sándor (egy TAB-golyó), Tamás Ernő (Pajka Károlyhoz hasonlóan TAB-lövedék és repeszek is eltalálták).

Mivel perdöntő bizonyítékokat nem találtak, nem tudták megállapítani, hogy az említettek a Mașcan Alexandru által kilőtt golyók találták-e el. Ezenkívül minden bizonyíték azt igazolja, hogy a tartalékos káplár nem gyilkossági szándékkal, direkt módon lőtt a tömegbe, ezért felmentették a szándékos emberölés vádjá alól. Ugyanakkor a nem szándékosan el-

bujtás esete. A fegyvert az események alakulása nyomán alternatív eszközként használták. A katonák az esetek nagy részében („quasi totalitatea cazurilor”) vertikálisan, a levegőbe figyelmeztető lövést adtak le. Voltak azonban olyan katonák is, akik lábra lőttek, ezeket nem sikerült azonosítani. Ennek

Véglegesen lezart ügy

A határozat ellen 2006. szeptember 15-én az 1989. December 21. Szervezet keresetet nyújtott be a Legfelsőbb Bíróság és Semmitőszék mellett működő katonai ügyészséghez. Az okiratsomó kivizsgálását követően a dr. Dan Voinea vezérőrnagy, Mircea Levanovici ezredes és Silvestru Boeru katonai ügyészekből álló testület 2008. január 21-én, mivel időközben a vádlottakat felmentették, és nagy részük tartalékos nyugállományba került (sz. m.: Igręț Viorel volt megyei pártfőtitkár 1990. február 2-a és június 25-e között vizsgálati fogságban volt), az ügy felülvizsgálatát átutalta a Legfelsőbb Bíróság és Semmitőszék mellett működő ügyészségre.

Végül 2008. április 15-én Laura Codruța Kövesi, Románia főügyésze – alapos indoklással, amely nagyjából elismeri a korábbi kivizsgálások eredményeit – elutasította a

Átlőtték a villanyoszlopot

Cristinel hadnagyot. Nem indítottak eljárást Cojocaru Constantin nyugalmazott vezérőrnagy, Gambra Gheorghe nyugalmazott vezérezredes és Cojocnean Gavril csendőrezredes ellen. Nem indítottak bűnvádi eljárást azon milicisták és katonák ellen sem, akik erőszakkal tartóztatták le, ütötték és más erőszakos cselekedeteket követtek el a tüntetők ellen.

Az említett döntés ellen 1999. november 26-án óvást nyújtottak be, így a katonai ügyészség újra kivizsgálta Mașcan Alexandru tartalékos káplár, Igręț Viorel, Ifimie Neculai tartalékos belügyi ezredes, Buculei Ionel százados és Miu Dobrescu civil, valamint a Cojocaru Constantin tartalékos vezérőrnagy ellen emelt vádakát. Az alaposabb kivizsgálás megerősítette, hogy a páncélosban szolgáló Mașcan Alexandru nem szándékos sorozatot adott le (nu ar fi deschis foc viu). A sorkatona stresszhelyzetben volt, a tüntetők áttörték a TAB-ok előtt húzódnó védelmi kordont, felmásztak a járművekre, és ütlelni kezdték ezeket, ez váltotta ki a figyelmeztető lövéseket. Azért döntött úgy Mașcan Alexandru, hogy löni fog,

hogy a sorkatona nem emberölési vagy sebesítési szándékkal lőtt. Igaz, az is kiderült, hogy a páncélozott jármű tornyában levő cső nem csak külső hatásra mozdulhatott el,

Érdeklődők az elhunytak gyászjelentései előtt

hanem belülről, véletlenül, észrevétlenül a járművet kiszolgáló célzó is kiakaszthatta a csövet blokkoló biztosítékot. Azt is megállapították, hogy a katonák felettesséik parancsa nélkül lőttek.

A fentebb említett tényeket mind

követett emberölés vagy testi sértés (késve vette le a ravaszról az ujját) sem nyert bizonyosságot.

A tüntetések elfojtását elrendelő hatóságok vezetőinek (Igręț Viorel pártfőtitkár, a belügyminisztérium kötelékében szolgáló Miu Dobrescu ny. ezredes, Ifimie Neculai ny. ezredes és Buculei Ionel százados, valamint Cojocaru Constantin generális) felelősségét megállapító bűnvádi eljárást az alábbi következtetésekkel zárták le:

A hatóságok elsősorban a tömegek elbátortalanítására és szétosztatására vetették be a rendelkezésükre álló eszközöket, petárdákat, könnygázfakasztókat, tűzoltóautókat. Extrém intézkedésként, a katonák elleni erőszakos cselekedetek megfékezésére használták a fegyvert az 1971-ben kibocsátott 267-es rendelet alapján. A körülményeket elemezve, nem forog fenn gyilkosságra való fel-

Győzelem!

következtében halálos lövés érte Munteanu Ilie Ioant és Hidoș Adriant, akiket egy-egy 7,62-es (géppisztolyból) lepattanó lövedék talált el. A 18 és 80 nap között gyógyuló lőtt sebekkel ápolásra szoruló 21 sérült közül kettőt a hadsereg tisztjei és altisztjei által használt 7,62 mm-es pisztolygolyóval lőttek meg. Mivel nem végeztek sem ballisztikai, sem fegyverhasználati vizsgálatot, nem tudták megállapítani, hogy ki lőtte ki az említett pisztolygolyókat. A ballisztikai vizsgálat megállapította, hogy sem a levegőbe, sem a lábak irányába repített golyókat – az utóbbiak az aszfaltról felpattanva okoztak sérüléseket – nem gyilkossági szándékkal lőtték ki a katonák. A fegyvereket is csak akkor használták, amikor a tömeg áttörte a kordont, elfoglalta a páncélozott járműveket, és éles tárgyakkal rájuk támadt, így veszélyhelyzetbe kerültek, és a szükségállapotban jogos önvédelmet gyakoroltak.

forradalmárok egyesületének keresetét, és megerősítette a korábbi ítéleteket, vagyis az érintettek felmentését a bűnvádi eljárás alól. Így ezzel a döntéssel gyakorlatilag lezártnak tekinthetjük az 1989. december 21-22-i eseményeket kivizsgáló ügyet.

Nem szakértőként ugyan, de hozzátehetjük, hogy az okiratokat olvasva, elemezve további kérdések merülhetnek fel. Már csak a történelmi események hitelségeért is jó lenne tudni, kik voltak azok, akik felmásztak a Mașcan Alexandru által irányított páncélozott járműre, és elfordították a géppuskacsövet? A pisztolygolyókat kilövő tiszt, altiszt is – saját lelkiismeretük megnyugtatóra – harminc év távlatából beismarthatják, hogy lőttek. S az is biztos, hogy a 105-ös TAB-ból „véletlenül” leadott lövés gazdája évekig emlékezni fog arra a cselekményre, amelynek következtében Marosvásárhely főterén négy személynek bizonyítottan az a lövedék oltotta ki az életét. A többi már történelem.

Gyertyagyújtás az egyik áldozat emlékére

Lehullt a kommunista párt zászlaja

Kultúra hete az online térben

Harmadik alkalommal szervezi meg januárban a Studium-Prospero Alapítvány a Kultúra hete néven ismertté vált rendezvénysorozatot. A járványhelyzet miatt továbbra sem lehetséges a különböző programokon való részvétel, így az online térben kínál újszerű és változatos programlehetőséget a kultúra iránt érdeklődőknek.

Már hagyománnyá vált, hogy január közepén a kultúra kerül fókuszba mind a Studium-Prospero Alapítvány, mind a város életében. A Kultúra hete nevű rendezvény a román (január 15.) és a magyar kultúra napi (január 22.) Olvass fel Marosvásárhelyért! felolvasómaratonból nőtte ki magát egy hétig tartó, előadásokban, kiállításokban gazdag, kétnyelvű rendezvénné. A járványhelyzet 2021-ben sem teszi lehetővé a személyes találkozást, a közösségi programokat, ezért a Studium-Prospero Alapítvány is alkalmazkodott az online tér adta lehetőségeihez.

Ebben az évben két típusú programmal: rövidfilmsorozattal és online tárlattal kívánja a kultúra iránt érdeklődőket megszólítani az egyhetes periódusban.

Január 15-én, a román kultúra napján startol *Rejtett város* címmel a rövidfilmsorozat. Elsőként a Maros Megyei Könyvtár rejtett birodalmába vezet be az érdeklődőket Monica Avram igazgatónő. Megnézhetjük, hol található az alapgyűjtemény, a raktárban milyen rendszer alapján kerülnek polcra a könyvek, hogyan tárolják az újságokat. A film román nyelvű, és magyar felirattal nézhető.

A következő film január 18-án lesz megtekinthető. A Teleki-Bolyai Könyvtár látogatók előtt kevésbé ismert teremt és azok történetét Lázok Klára főkönyvtáros mutatja be. Láthatjuk Teleki Sámuel legkedvesebb könyvei mellett egykori lakosztályát, a téka legrepresentatívabb freskós termét, de hallhatunk Teleki Gemma grófnőről is, aki a múlt században a Bolyai tér emblematikus virágáros figurája volt.

Január 19-én egy olyan házat és volt lakóját ismerhetjük meg, aki a saját korában jelentős szereppel bírt a város életében, aztán emléke lassan elhalványult. A filmben dr. Kálmán Attila történész eleveníti fel Sényi László tevékenységét, és mutatja meg a Kőteles Sámuel utcai Sényi-házat.

Január 20-án nézhető *Minorita örökség Marosvásárhelyen* címmel a negyedik része a Rejtett város sorozatnak. A filmben Bányai Réka könyvtáros, a marosvásárhelyi minoriták kutatója beszél a szerzetesek által építtetett kolostorról és a Bolyai, illetve Kőteles Sámuel utca bérházairól.

Az utolsó film témájában kicsit különbözik az előzőktől. Ebben nem egy helyszín, hanem egy örmény család a központi téma. Január 21-én a *Dudutz család – egy örmény család hagyatéka Marosvásárhelyen* című filmet lehet megtekinteni, amelyben dr. Puskás Attila, a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület elnöke szólal meg.

Az utóbbi négy alkotás magyar nyelvű, román felirattal. A filmek a fent említett napokon 19:00 órától lesznek megtekinthetők a Studium-Prospero Alapítvány Facebook-oldalán.

A magyar kultúra napján, január 22-én 19:00 órától kerül sor a Maros megyei képző- és iparművészek gyűjteményes online tárlatának bemutatására, ugyancsak a Studium-Prospero Alapítvány Facebook-oldalán. Ezzel a Maros megyében egyedi kezdeményezéssel az alapítvány azon Maros megyei hivatásos művészeket kívánja megszólítani, akik a járványhelyzet nehézségei ellenére az utóbbi évben sem hagyták abba alkotói tevékenységüket. A kiállítás online is lapozható katalógusát a szakmai zsűri tagjai, Nagy Miklós Kund művészeti író és íj. Molnár Dénes képzőművész, valamint a szervező alapítvány ügyvezető elnöke, dr. Vass Levente mutatja be.

A rendezvény a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósul meg. (közlemény)

Ígéretes kezdés az Unirea kiállítóteremben

Január 9-én, szombaton a marosvásárhelyi műkedvelő képzőművészek és a műélvezők oázisában, az Unirea kiállítóteremben tárlatmegnyitó és könyvbemutató volt. A kötetben egyedi, művészeti értékű kézműves alkotásokat mutattak be.

Az ünnepi rendezvényen Czirják Lajos, a Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének elnöke és

elődje, Ilarie Opris, valamint meghívottjaik szólaltak fel, akik az év első tárlatán, folytatva a hagyományt, az egyesületbe tavaly beiratkozott alkotók által kiállított művekről beszéltek. Jól sikerült az új tagok bemutatkozása, a kiállított festmények gazdag színskálát felvonultatva, különböző technikákkal készültek. Vasile Mureșan marosvásárhelyi festőművész és restaurátor alaposan elemezte az alkotásokat, elárulva néhány kulisszatitkot arról, hogy miként készültek a művek.

A rendezvény második felében bemutatták a gyógyszermentklósi dr. Márton László mérnök román nyelven kiadott *Orologii muzicale și clopotele lor* című könyvét. Márton László neves gazdasági egységek vezetőjeként dolgozott, nyugdíjazása előtt és után is a fémek, a ritka fémek megmunkálási technológiáját kutatta a kézművességtől az új ipari eljárásokig. Az általa magyar és román nyelven kiadott kötetek a szakterületen kutató kollégái számára alapdokumentációnak számítanak. Az ország különböző múzeumaiban munkatársaival közösen összeállított, Marosvásárhelyen bemutatott könyvben a székelyudvarhelyi vashámorban régi eljárással készült harangokról, valamint az ország múzeumaiban őrzött ingaórák harangjainak technológiájáról szól.

Márton László életpályáját, valamint a kötetet dr. Simon Adrian professzor, a MOGYTTE tanára és Ilarie Opris mutatták be, majd az ismertetőt követően a jelenlevők kérdéseket tettek fel a kutatómérnöknek, írónak, aki érdekes részleteket árult el a megyénk műépítészeti remekművében, a segesvári óratoronyban levő szerkezetéről.

Az esemény baráti hangulatban, dedikálással ért véget, abban a reményben, hogy sikerül még több, a technikát és a művészet összefonódását bemutató hasonló rendezvényt szervezni. (L. V.)

Az Azomureș újra a megfelelő körülmények között üzemel

Az Azomureș az ország északnyugati megyéit érintő január 8-i villamosenergia-kiesést követően a megfelelő paraméterek között folytatja a műtrágyagyártást. Rendkívül ritkán kellene előforduljanak hasonló események, ez is igazolja, hogy szükség van egy megfelelő országos és európai infrastruktúrára.

Az Azomureș 2015-ben volt hasonló helyzetben. A gyártelepen levő berendezések automatikus zárrendszere szükség esetén azonnal leállítja a gyártóvonalat. Ezúttal is az eljárásnak megfelelően álltak le a berendezések. A rendszer működésének javításáért belső vizsgálatot rendeltek el a gyárban. Az eset környezetre gyakorolt hatása minimális volt, nem okozott gondot a helyi közösségnek.

Amint biztosították a gyár megfelelő áramellátását, a berendezéseket biztonságos körülmények között fokozatosan újraindították. Ez a megfelelő körülmények között zajlott. Ezúttal a zajcsökkentő felszerelést is tesztelték, így a művelet a gyár területén kívül nem járt zajterheléssel.

A belső kivizsgálást követően, az adatok birtokában kérjük majd az országos villamosenergia-szállítót, hogy térítse meg a leállítás-beindítás költségét.

Az áramkiesés nem érintette az elosztóknak, valamint a farmereknek szánt műtrágya leszállítását. Minden termékünk megtalálható mind a külföldi, mind a belföldi piacokon.

Az Azomureș sajtóirodája

www.doraoptics.ro

DORA
OPTICS

• OPTIKA • KIVIZSGÁLÁSOK • KEZELÉSEK • MŰTÉTEK •

A Dora Optics szemklinikán a legjobb szakemberek gondoskodnak Önről, legyen szó kivizsgálásról, műtétről vagy akár szemüvegről. Megtalál minket az alábbi városokban:

- **MAROSVÁSÁRHELY**
 - Mărășești tér, 21 sz., Tel.: 0733-553.976
 - 1918 Dec. 1 sugárút, 126 sz., Tel: 0265-250.475; 0755-088.379
- **SZÁSZRÉGEN**
 - Libertății sugárút 12/2, Tel: 0265-512.095; 0733-553.971
 - Cardinal Al. Todea u., 25/A, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA**
 - Pompierilor u., 1 sz., Tel: 0265-576.514; 0733-553.973
- **MEDGYES**
 - Pompierilor u., 4 sz., Tel: 0265-843.720; 0735-830.678
- **LUDAS**
 - 1 Dec. 1918 u., 7 sz., 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON**
 - Victoriei u., 21 sz., Tel: 0736-386.353

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát szervez az alábbi állások betöltésére:

- **gazdaságosztály-vezető** – COR-kód 132426 – egy állás. A versenyvizsga időpontja: január 22., 10 óra. Iratkozni január 18-ig lehet.
 - **Szakellenőr a pénzügyi részlegre** – COR-kód 241104 – egy állás. A versenyvizsga időpontja: január 21., 10 óra. Iratkozni január 18-ig lehet.
 - **Gazdasági elemző** – COR-kód 263102 – egy állás. A versenyvizsga időpontja: január 21., 10 óra. Iratkozni január 18-ig lehet.
- Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

JÓKÍVÁNSÁG

Sok szeretettel köszöntjük id. NAGY ISTVÁN (Pityu) nyugdíjas mozdonyvezetőt 77. születésnapján, és közelgő 50. házassági évfordulóján. A Nagy család: felesége, Ica, két fia: Isti és Sándi, menyei: Ildikó és Mónika, drága unokái: Balázska, Izabella, Tamás Gellért és Andika. Élj sokáig! Nagyon szeretünk! (10373-I)

ADÁSVÉTEL

ELADÓK 10-18 kg közötti fehér húspulykák, 12 lej/kg. Érdeklődni 8-16 óra között a 0265/331-016-os és a 0730-713-205-ös telefonszámon. (sz.-I)

ELADÓK 9 hónapos házörző kutya-kölykök, 10 lej/db. Tel. 0728-202-408. (10357-I)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (22451-I)

HÁZTETŐKET készítünk cserépből vagy lemezből, vállalunk javítást, ács munkát stb. Tel. 0741-480-558. (10286-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Az élet elmúlik, de akit szeretünk, arra életünk végéig könnyes szemmel emlékezünk. Szeretettel, tisztelettel emlékezünk január 13-án a szeretett TÓTH JÓZSEFRE halálának 11. évfordulóján. Emlékét örzi felesége, Margit és három leánya családjukkal. Nyugalma legyen csendes! (10349-I)

„Nem múlnak el, kik szívünkben élnek, itt maradnak bennünk örök csendességben.”
Fájó szívvel emlékeztem január 12-én drága jó húgom, a szászregeni NAGY ROZÁLIA halálának 4. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretted. (10363-I)

MISSISSIPPI SZŐNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon. Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással. Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás. Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ÁLLATGONDOZÓT alkalmazunk tanyára teljes ellátással. Tel. 0744-624-809. (22397-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, anyós, testvér, sógornő, rokon és jó szomszéd, **NAGY ERZSÉBET** életének 82. évében hosszú betegség után örökre itthagyt minket. Drága halottunkat csütörtökön, január 14-én 13 órakor a katolikus temető alsó kápolnájából helyezük örök nyugalomra.

A gyászoló család. (sz.-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, rokon és jó ismerős, özv. **SZÁSZ JULIANNA** szül. Imre január 11-én, életének 90. évében csendesen megpihent. Szeretett halottunktól 2021. január 14-én, csütörtökön 12 órakor veszünk végső búcsút a meggyesfalvi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (10380-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Szomorúan búcsúzunk barátunktól, **SIPOS JÁNOSTÓL**. Részvétünket fejezzük ki az egész gyászoló családnak. A Borsos család. (10365-I)

Búcsúzunk **VINCZE GYÖRGY** apatársunktól. Melinda és Laci. (sz.-I)

Az Unirea Líceum 1975-ben végzett XII. F osztálya szomorúan búcsúzik volt osztálytársától, **BALÁZS ANDRÁSTÓL**. Emléke szívünkben mindig élni fog. Nyugodjon csendesen! (10361-I)

Megrendült lélekkel értesültünk **MOSZKOVITS ARANKA** tanárnő haláláról. Nyugodj békében, drága Aranka! Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. Egykori kollégái a volt 4-es számú általános iskolából. (10372-I)

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szereték drága férjemet, **HEGEDÜS JÁNOS RUDOLFOT** (Cimbi) hogy 2021. január 9-én 80 éves korában Budapesten elhunyt. Emléke szívünkben örökké élni fog. Felesége, Anikó, fia, Attila. (10376-I)

A Maros megyei mozgásérültek egyesülete fájó szívvel búcsúzik egykori alelnökétől, **SZILÁGYI SÁNDORTÓL**. Osztozunk a család mély fájdalmában. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A Maros megyei mozgásérültek egyesülete. (1037-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető férj, édesapa, nagypapa, dédapa, após, rokon, jó barát, sorstárs, munkatárs, szomszéd, az ernyei születésű **SZILÁGYI SÁNDOR** jeddai lakos életének 75. évében jókedvvel viselt szenvedés után elhunyt. Temetését csütörtökön (január 14-én) 15 órától tartjuk Jedd (falu) sírkertjében, református szertartás szerint. A virrasztás szerdán 17-19 óra között lesz a sírkert ravatalozójában. Az örök életbe vetett hittel és a találkozás reményében búcsúznak mindazok, akik nagyon szerették. (-I)

Őszinte részvétünket, együttérzésünket fejezzük ki **HEGEDÜS JÁNOS RUDOLF** gyászoló szeretteinek. Az erdélyi rokonok: a Magyarai, Józsa és Kocsis családok. Emléked legyen áldott, nyugalma csendes, drága CIMBI! (10376-I)

Részvétünket fejezzük ki **HEGEDÜS JÁNOS RUDOLF** (Cimbi) családjának. A vizsontlátás reményében, testvére, István és családja. (10376-I)

A gyász nehéz perceiben őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a Sipos családnak a szeretett **FÉRJ, ÉDESAPA, NAGYAPA** elvesztése miatt érzett mély fájdalmában. Nyugodjon békében, emléke legyen áldott! Péter Csaba és családja. (10382-I)

A Creativity Személyiségfejlesztő Központ januári ajánlata kedvezményekkel:

Online sulis 500 lej helyett **360 lej**
Programidő: 7:45-12:45

Iskola utáni program: 650 lej helyett **465 lej**
Programidő: 13:45-16:45

Online sulis és Iskola utáni program: 950 lej helyett **680 lej**
Programidő: 7:45-16:45

További információk és jelentkezés: **0740-64-75-75**

Korcsoport: 6-12 éves gyerekek
Helyszín: Marosvásárhely, Márton Áron u. 9. sz.

Az ár tartalmazza:

Online sulis - a szakszerű felügyeletet, az online oktatásba való bekapcsolódás támogatását, szünetekben szervezett tevékenységeket és a szabad játék felügyeletét.

Iskola utáni program - pedagógus segítségével és alternatív módszerekkel készülnek el a házi feladatok, szünetekben interaktív tevékenységekkel, kísérletekkel és csapatjátékokkal motiváljuk a gyerekeket, napi szinten technikai és hagyományos kézműves tevékenységeken vesznek részt a gyerekek.

Az ár **NEM** tartalmazza az étkezés költségét, igény szerint napi menüt tudunk biztosítani (catering szolgáltatás).

MCA Health Care
ORVOSI LABORÁTORIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

therezia

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpítottisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

www.radiogaga.ro

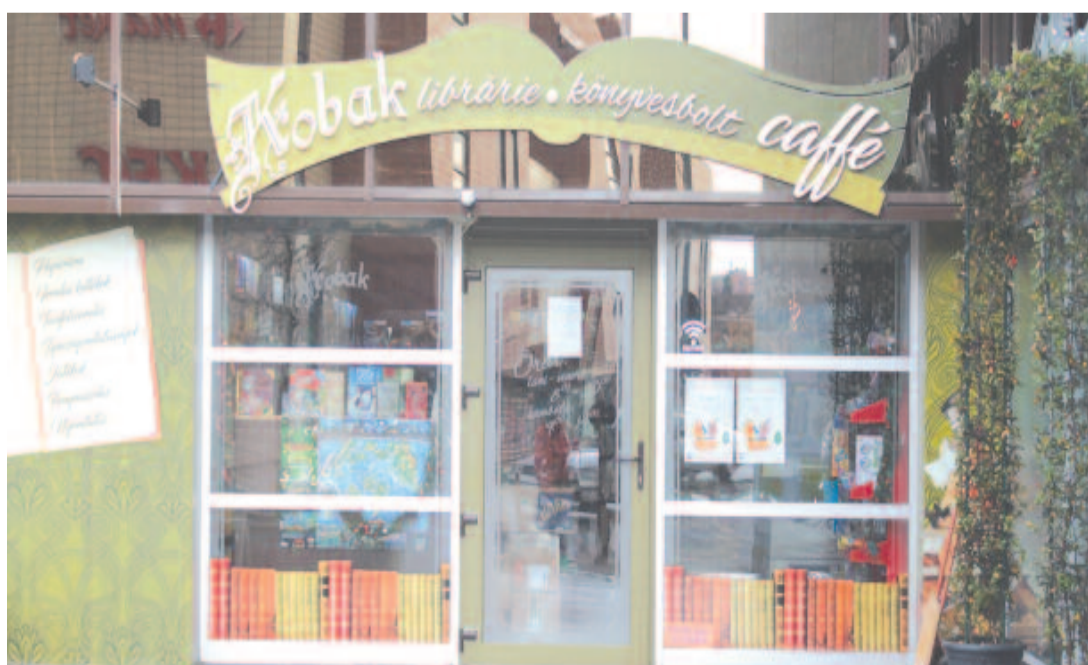

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

f www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,

www.bookyard.ro

radio.kptv.ro

Hirdessen Maros megye
legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megetheti
online is.